

20 SEP 1955

INDIAN OPINION

Founded by Mahatma Gandhi in 1903

No. 37—Vol.—LIII

FRIDAY,
16TH SEPTEMBER, 1955

Registered at the G.P.O. as a Newspaper

Price 6d.

If we are to make progress, we must not repeat history but make new history. We must add to the inheritance left by our ancestors.

It is my faith that what seems Utopia...today will be regarded as practical tomorrow. History is replete with such instances... Is it not most tragic that things of the spirit, eternal verities, should be regarded as Utopia by our youth, and transitory makeshifts alone appeal to them as practical!

—Mahatma Gandhi.

A little philosophy inclineth man's mind to atheism; but depth in philosophy bringeth men's minds about to religion.

—Bacon.

Do not turn away, through cowardice from despair. Go through it. On the other side of the tunnel you will find light again.

—Andre Gide.

The Significance Of Bandung

By C. W. M. Gell

MR. STRIJDOM is reported to have said that the real purpose of the Bandung Conference was to eliminate white influence from Asia—and then from Africa. He seems to consider that most of the West's present troubles come from its "degenerate" abdication of dominion in Asia, a mistake which his Government is determined not to repeat here.

That his views on Bandung and the possibility of retaining indefinite baasskap by physical force are not shared by most thoughtful westerners has long been obvious. They contrast what Europeans have to gain from graceful abandonment of power over subject peoples—as in India, Pakistan, Burma, Ceylon—with the ill-will and useless sacrifice of life caused by more obstinate policies in Indonesia, Indo-China and Goa and now Morocco.

But the West's pre-occupation with "the Communist menace" has led it, and particularly right-wing American opinion, to offer economic and military aid to the more exposed Asian countries on terms which revived a suspicion of "financial or ideological imperialism." In fact, many expected a much more critical attitude from Bandung, towards Western policies in the cold war than actually resulted.

This has been made clear by a recent account of the Bandung Conference by an American clergyman, Dr. Homer A. Jack, in a "Toward Freedom" pamphlet, published in Chicago. Himself present at Bandung, he found the non-white peoples of the world less racist than the whites. He noted their pledge to "eradicate every trace of racialism in our own countries and to guard against the danger of falling victims to the same evil in the struggle to eradicate it." The conference did try to eliminate Colonialism from Asia, but not because it was white. As a matter of fact, the conference was as much opposed to Communist infiltration and subversion, though it accepted "peaceful co-existence" with Communist China as a physical necessity.

The Conference had its weaknesses. It was much more Asian than African—inevitably as yet. The organisers erred in inviting Gold Coast participation, but not Nigerian. They omitted Israel in deference to Arab League hostility and allowed resolutions about Israel which were out of tone with the rest of the proceedings. There was a good deal of talk about "peace," but little new direction in peacemaking.

Nevertheless, Chou En-lai's first appearance before the bar of Asian opinion brought from him a moderation, a specific softening of aggressive attitudes both towards Formosa and in S.E. Asia, and a compromise on the prickly question of the nationality of expatriate Chinese communities, which could hardly have been achieved before any other assembly. All in all, the conference could claim to be a constructive success in world affairs and international relations.

This leads Dr. Jack to deplore all the more strongly a failure of imagination by his own country. On the eve of the conference a U.S. State Dept. official affirmed "the deep sympathetic interest of the United States in all efforts of the peoples of Asia and Africa to achieve material and spiritual well-being and the other blessings of liberty." But, unlike the Soviet president and the Canadian premier, President Eisenhower sent no message of greetings. We in Africa may, likewise, regret that the Federation of Rhodesia and Nyasaland, the only African territory with a considerable settled white population to be invited, felt unable to send a delegation or even observer.

American magazines predicted that the conference would be "a Communist road show," "a vague, portentous political communion" or "a vast, illuminated soapbox where the malcontents of the world could have their say." Of course, malcontents were there, especially from Cyprus, Arab N Africa and the non-white peoples of South Africa. But Dr. Jack's verdict is that "Bandung made world peace more possible. It formed a moral, if not a military, wedge between the two great blocs. . . Not by arms but by moral persuasion nourished by the world's great religions will this third force help keep the peace. . . Bandung may be the hinge of history."

The Asia with which the West must come to terms is no longer a subject continent. It is not even the Asia of Chiang Kai-shek, Syngman Rhee and Bao Dai. It is a diversity of old, poor but proud and civilised peoples, among who exists a great reservoir of goodwill towards the West and admiration for its technical achievements, if the West is only wise enough to meet it in friendship, man to man.

Today, of all days, the joy of giving is uppermost in every heart
The best thing to give to your enemy is forgiveness; to an opponent,
tolerance; to a friend, your heart; to your child, a good example;
to your father, deference; to your mother, conduct that will make
her proud of you; to yourself, respect; to all men, charity; and to
your loved ones?

Surely a **NEW INDIA PROTECTION POLICY**,
the best of all Gifts.

THE PLEASURE OF GIVING IS YOURS, AND THAT OF SERVING YOU IS OURS.

The
New India Assurance

Company Limited

Principal Controlling Officers:
Rustomjee (Pty.) Ltd.

140, Queen Street,
DURBAN, NATAL.

**NEW NYLON
SAREE MATERIALS**

— JUST ARRIVED —

Gold Striped Fancy Nylons 48" 12/6 yd.	Real Benares and Jari Gold Georgette Sarees and Borders. Big range in stock.
Spotted Georgettes 45" 4/6 yd.	Georgette Jari Work Sarees All colours. £4-10-0
Two Tone and Rainbow Georgettes 45" All Shades 4/11 yd.	Georgette Sarees Cotton Embroidery £3/15/0
Bordered Georgettes All Shades 45" 3/11 yd.	CHILDREN'S SCHOOL WEAR Boys Shirts, Knickers, Blazers, Vests, Socks. Girls Gym Blouses etc. At Reduced Prices.
Embossed Georgettes 45" 5/11 yd.	
Coloured Georgettes 45" 3/11 yd.	CHAMPALS! Plastic Fancy Tops with Heel Size 3 to 7 18/6 pair Also Leather 8/6 & 10/6 pair
BLOUSES Printed Georgette and Bemberg Skippers. Huge range now at clearing Prices.	

Write For Samples: (Not for Rhodesia)

JAYBEE SILK HOUSE

39 MARKET STREET, JOHANNESBURG.

B. I. S. N. Co. Ltd.

S.S. Kampala due 28th September. Sailing 3rd October

Passengers must conform with the Cholera Vaccination and Yellow
Fever inoculation requirements and obtain certificates from their
nearest District Surgeon. Inoculation by and certificates from
private Medical Practitioners will not be accepted.

FARES : DURBAN TO BOMBAY

First Class single without food	£83-10-0
Second " " " "	55-0-0
Third Class Bunk	28-10-0
Muslim Special Food	£11-10-0
Ordinary Food	£4-17-6
Hindu Special Food	£10-3-0
Ordinary Food	£4-5-6

Bookings for 1st, 2nd, 3rd can be effected by com-
munication with us by telegram or letters.

For further particulars apply to—

SHAIK HIMED & SONS (PTY) LTD.

390 PINE STREET, Telephone 20432, DURBAN.

Tel. Add. "KARAMAT."

INDIAN OPINION

FRIDAY, 16TH SEPTEMBER, 1955

With Apologies To Bishop Inman

WITH all due respect to the Rt. Rev. Vernon Inman we must say that we do not agree with the views he is reported to have expressed on the Bantu Education Act in his charge to the 97th Synod of his diocese held in Maritzburg last Sunday. In discussing the advantages and disadvantages of the Act one seems to lose sight of the principle on which the objection against the Act has been based. For that matter one can speak of the advantages and disadvantages of Apartheid too, but it is objected to on principle by all thinking people. The very fact that the Africans are being differentiated against in the matter of education shows that they are either being given a superior or an inferior status. In the case of the Africans there is no question of giving them a superior status. They are therefore to be treated as inferior. Why should that be? All these years all educational matters have been controlled by the Department of Education. Why should African Education be placed under the control of the Department of Native Affairs? Why are the English people fighting for their language rights? Why are the Provinces up in arms against the Government taking control of all education? Why so much agitation against the Senate Act? Why should not the Africans, then, for the same reason, object to being treated differently especially when they know how unsym-

pathetic the present Government and the Department controlling their affairs have been both in their speeches and in their actions?

The Next Point

The next point in the Bishop's charge is where he admits that "we regard the official ethics of the Bantu Education Act as just as pernicious a thing as any of its critics overseas." But, he goes on to say, "it now happens to be the law of our land, and it is our duty to do all in our power to assist our African people to extract the utmost possible benefit from it." These are ethics we do not understand. Firstly, the Act has been passed in the teeth of the strongest opposition of the people who are affected by it and who represent the vast majority of the Union's population and by a large number of the White population as well. Secondly how a thing which is pernicious on ethical grounds which means it is against the law of God, and is therefore unjust and immoral can be condoned by a dignitary of the Christian Church and how he can advise Christians to make the best of it since it is the law of the land is beyond our comprehension. In that case the crucifixion of Christ has no significance whatsoever. We think the Church should not only preach but lead a crusade to end a system which aims at killing the very soul of man, for that is what the present Government is doing.

Mr. Strydom Speaks To Americans

ADDRESSING the American Club at a luncheon on Friday, September 9, in Johannesburg, the Prime Minister Mr. J. G. Strydom is reported by Sapa to have said, he firmly believed that the day was not far distant when South Africans, irrespective of their European origin, would all be simply South Africans, just as in the United States all were Americans. Until Mr. Strydom does not cure himself of the disease of Whiteism that happy day for South Africa will only remain a dream. The fundamental difference between the United States and the Union of South Africa, which Mr. Strydom does not want to appreciate, is that the American constitution does not allow of any colour bar whereas here the constitution is based on colour bar. In America the Black and White all alike were proud to call themselves Americans and were recognised as such. Here in the Union the real sons of the soil, who are in the true sense of the term Africans, are having to fight for their birthright to be called Africans and to be recognised as such. The Government will insist on calling them either "Natives" or "Bantu" (which means people.) There is of course strong colour prejudice in some of the Southern States of America. But as it is not sanctioned by law it is well on the way of being eliminated, whereas in South Africa it is becoming deeply rooted.

Then the Prime Minister said that both the American and the South African people had in the past been inclined to stand aloof from Europe in so far as European wars and

troubles were concerned. But Mr. Strydom did not say in what way. It was just the extreme section of the Nationalists, who is in power today, that was opposed to going to the rescue of Europe in the hour of her trial. The country as a whole, under the able leadership of General Smuts, played a noble part while this extreme element tried to do everything possible to wreck every constructive move taken. America on the other hand went to the rescue of Europe when the crucial hour came.

Salutary Sign

If the outcome of the last World War has now made this extreme Nationalist element to realise "that the circumstances can arise where all of us who subscribe to the Western and democratic way of life will either have to stand together in order to survive, or we must be prepared to go under separately, each and all," it is certainly a salutary sign. But the Prime Minister's language is un-understandable. For one thing it does not tally with his dream of a republic and, secondly, when he talks of "democratic way of life," that is, indeed, what we the oppressed people in South Africa are fighting for. The Prime Minister talks of democratic way of life but seems to practice the fascist way of life, which eventually must result in ruination.

The time has really come when we shall have to adopt neither the Western nor the Eastern way of life but the way of life based on truth, justice and righteousness. That alone will save South Africa, White South Africa if you wish to have it so, and the world. The path Mr. Strydom and his Government have chosen to take, we are afraid is entirely the wrong one and will bring results entirely opposite to what they ardently desire.

Flood Relief Fund For India And Pakistan

WE are happy to note that all political and other differences have been put aside and that all sections have combined together to raise funds in response to the appeal made by the South African Red Cross Society to help the millions of victims of the floods in India and Pakistan, described to be the most disastrous in Asian history. A special Committee representing all sections of the Indian community has been formed in Durban for the purpose and we have no doubt the other Provinces and people residing in every place will also generously respond to the call and give their might in this great humanitarian cause. All contributions are to be sent to the South African Red Cross Society to be forwarded to the Red Cross headquarters in Geneva for transmission to India and Pakistan.

If the contributions are not marked for any particular country they will, it is learnt, be divided equally. We would suggest that the contributions should not be earmarked and that the sending of them should be left to the discretion of the Red Cross Society.

We heartily congratulate the Indian workers of the Afritex textile mill, Brickbill Road, Durban, for the very fine example they have set by their decision that each worker should give 10s. towards the fund.

All are requested to send their contributions to their regional branch of the Red Cross Society.

It has been customary on such national occasions for 'Indian Opinion' to open funds and those living in distant parts who might like to send their contributions through us may do so. Such contributions will be acknowledged in these columns and be forwarded to the Red Cross House, Old Fort Road, Durban

and the food-producing qualities of the trees could not be overlooked. Mr. Smith asked the Town Clerk to call for a report from the Social Welfare Department on his proposal and to place the report on the agenda of the next meeting of the Native Advisory Board.

The first essential is to give the Africans security of tenure, which the Government is unwilling to do. They have been deprived of it where they have had it. What guarantee is there that when the Africans have reared up these trees and they start bearing fruits that the Africans will not be ordered to quit to make room for Europeans? Has that not been the traditional policy of the White rulers?

An Example Worthy Of Emulation

There is a growing tendency among our people especially to spend too much money on feasting on occasions such as weddings etc. The management of the South African Permanent Mutual Building and Investment Society on the opening of their new block of offices recently set a fine example by not celebrating the occasion by a cocktail party but by donating over £750 to the Durban and District Community Chest for fifteen named charities. That was money well spent and the management of the Society is to be heartily congratulated. The sentiments expressed in a letter in appreciation of this fine gesture by Mr. G. Nayanah appearing in the 'Natal Mercury' will, we have

no doubt, be appreciated by many thinking people:

".....I do hope that other establishments will follow the example set. Imagine the amount of money that would go to charities when one considers the number of new buildings going up all over Durban. I am one of those who believe in not feeding those who are well-to-do and are well fed. There are hundreds of families in and around our fair city who go to bed in a state of starvation."

Fascist Questioning Tactics Condemned

"We condemn the fascist questioning tactics of the Special Branch," says a joint statement issued by the A.N.C. and the N.I.C. "Officials and members of the Congresses in Maritzburg," says the statement, "have been questioned about their political connections and in Durban a prominent member Mr. Abel Mohale the Secretary of the Somerset Road Branch of the African National Congress was subjected to a lengthy questioning by members of the Special Branch. We have previously warned Congressmen to be on the watch against this type of political hounding and have also informed them that they are only obliged to give their names and addresses, unless the Special Branch produce a warrant for additional information. All persons under the law are entitled to legal representation should they so wish and the Congresses have asked their members to contact their offices

NOTES AND NEWS

Bishop Inman On Education Act

THE effects of the Bantu Education Act may well turn out to be other than those expected by the advocates of thorough-going Apartheid, the Bishop of Natal, the Rt. Rev. Vernon Inman, said last Sunday in his charge to the 9th Synod of his diocese. Bishop Inman said that the situation which had arisen from

conscious a thing as any of its critics overseas. But it now happens to be the law of our land, and it is our duty to do all in our power to assist our African people to extract the utmost possible benefit from it," he declared.

We have discussed this subject in our leading article.

Congratulations To Mr. S. J. Smith

Councillor Sidney J. Smith, chairman of the Native Administration Committee, is to be heartily congratulated for requesting the Durban City Council, after consulting the Social Welfare Officer, Mr. C. A. Hignett, to provide immediately £1,000 to subsidise the planting of fruit trees in the grounds of Native houses.

Mr. Smith is reported to have said in a letter to the Town Clerk that the trees would provide a threefold benefit to Native families: "Nutrition, beautification and shade." He wants each family in areas such as Lamontville, Chesterville and Baumansville to be given a mango tree, avocado pear tree, guava tree and two papaw trees. He said lectures could be given by the social welfare workers to children in the schools and to families in the care of the trees, which they could undertake themselves as a joint effort. The Minister could not refuse consent to the scheme

Publisher's Notice

UNDER the Industrial laws we have to give three weeks leave to our employees. Hence there will be no issue of 'Indian Opinion' on September 13.

the Act was not without hope and the Act had many good points which it would be churlish not to admit. The bishop said it was lamentable that usually responsible religious periodicals published overseas should make "such stupid and untrue statements as that henceforth no African child will receive education beyond Standard II. Not thus is our cause assisted, and let there be no doubt that we regard the official ethics of the Bantu Education Act as just as perni-

BONES WANTED

We Pay
£7 PER TON
F.O.R. your
Station or Siding

BAGS RETURNED RAILAGE PAID

For Full Particulars write to:

THE
**BULL BRAND
FERTILIZERS LTD.**
SARNIA, NATAL.

NOT BY BREAD ALONE

By Wilfred Wellock

SINCE the close of the second world war the U.S.A. has become the enigma of a complex and perplexed world.

She proclaims herself the arch enemy of Communism and the arch guardian of freedom, yet so often she is the eager ally of reaction both in the East and in the West. Within her borders many of the voices of a healthy radicalism have been silenced during the last few years, even before the emergence of Senator McCarthy, the length of whose nefarious reign still baffles the world's imagination.

Today the East fears American reaction almost as it does Communism. It is afraid of the spread of American power in the East, both financial and military, lest it should be used to bolster up reactionary rather than progressive forces in times of crisis. Indo-China, Formosa and the Korea of Syngman Rhee tell the same story.

This is painful comment, but the time has come to make it, as on several recent occasions the nations have been on the brink of final catastrophe.

What is the explanation?

I have come to the conclusion that this apparent contradiction between profession and practice in American policy is not accidental, it arises from the nature of the American way of life.

What, then, is the American way of life? What is its content?

The American Way Of Life

American living standards are the highest in the world. The average per capita annual income is almost double that of any other country, is five times greater than that of Russia and at least twenty times greater than that of the entire East.

In order to maintain these high living standards the United States consumes almost as much raw material as the rest of the world put together. She requires a bigger acreage per person to supply her necessary foodstuffs than does any other country. In consequence she is rapidly exhausting her own resources and calling upon world supplies at a steadily increasing rate.

It is said that the American way of life is the standard to which all should aspire, the world's hope against the spread of Communism. But who can calculate the consequences of a world struggle for the earth's resources were every nation to embark on an economy after the

American pattern? Within twenty years the world would be in a morass of economic tensions such as has never been known. Many far seeing Americans are now asking, how long can the world support America's present living standards?

The question which must be asked, and answered, emerges: Is America's way of life the good life for man? Does it insure and nourish man's spiritual existence as completely as his physical existence? Does it yield that deep satisfaction which the thinkers and prophets of all ages equate with fullness of life? Does it promote friendliness, neighbourliness, co-operative activity and general goodwill? Or does it encourage selfishness, self-indulgence, extravagance, wastefulness, profiteering and the vices of abundance?

Man does not live by bread alone, and when it comes to the intangible values of human experience, most European peoples, large numbers of British and West Europeans, and not a few Americans, find the latest trends in American life too materialistic, and its tempo too breathless and too exhausting. Too many quiet, familiar values which contain the salt of life are being swept away. If today the urgent needs of the East are material, those of the West are spiritual.

It therefore becomes important to consider the relationship between America's way of life and her role in world politics, conditioned as it is by a powerful fear of Communism, of Russia and increasingly of China.

The United States And Communism

All the democratic Powers are agreed, that the main causes of the spread of Communism are poverty, injustice and repression. Why should the fear of Communism, internally and externally reach its peak in the United States, which has the highest living standards in the world?

This raises a vital issue. If America's fear of Communism cannot be overcome how can the third world war be avoided?

Today the world is divided into three blocs, two power blocs and a non power bloc. The former act on the principle that peace can come only through strength; the latter, led by India, act on the principle that peace will come only through faith, and deeds consonant with faith, with co-existence and reconciliation. Had India the mind and

outlook of the West she would now be arming to the teeth against Communist China, but she is not doing so.

In the present world conflict Russia and the U.S.A. are the chief power generators, and in them fear reaches its maximum intensity. It is so powerful, indeed, that it has produced a black and white philosophy which closes every avenue to reconciliation, to reason, trust and peace.

Yet neither country is wholly black or white. I personally have been combatting Communism all my adult life, but I have always recognised that there is a *prima facie* case for drastic alternatives to a predatory capitalism which had brought untold misery, unnecessary physical and mental suffering upon millions of helpless people during the course of the Industrial Revolution. Moreover, the countries that have experienced Western financial and territorial imperialism regard it with as great horror as they do Communism, although they dislike Communism and will do all in their power to resist it within their own borders. Yet they see in Communism a scorpion that is helping to drive the last remnant of Western domination from their midst.

Fifty years ago the rapid annihilation of distance inspired the dream of a world functioning in perpetual peace and harmony by means of trade, prosperity and education. We now see that these agencies have led it precisely the opposite direction. Expanding trade led to a struggle for world markets that gave rise to two world wars and now casts shadows of the third. The ruthless drive for material prosperity threatens to exhaust the earth's resources and lower still further the spiritual quality of Western civilisation. Education has become the servant of power and of a devouring economy; it is shortening the road to universal destruction. Science, divorced from philosophy, is a social menace.

Of what, then, shall capitalism boast? So far it has signally failed to produce an effective answer to Communism, an answer which should be the primary concern of the Democratic Powers. The U.S. believes that the American way of life is the true answer. Then let us examine it in greater detail.

Prosperity With Fear In The U.S.A.

During the last twenty-eight years I have undertaken four lengthy lecture tours in the United States. The last one has just terminated, and the previous one was five years ago.

On my first visit, in 1926, the trek West was still in progress and the dollar was triumphant as it has been more or less ever since. It is more plentiful now than ever before, yet it is always in short supply, for spending is feverish, so feverish that dollars are spent in ever-increasing quantities before they are earned. The weekly handout of impounded dollars tends to take away their glamour.

In 1926 prosperity was well on the way, and to the thousands who had never known anything but penury, plenty was an exhilarating experience. It opened magic doors and revealed vistas of attainable magnificence.

Today prosperity has arrived. It has brought to the great majority an ample physical existence, gadgets of every kind and that *sine qua non* of perfect life, an automobile. It has freed desire, stimulated endless appetites, multiplied wants and demands on an unprecedented scale, and met them with thousands of automatic devices to ease the labours (and the pockets) of the zealots of progress.

Then, as if there must always be a fly in the ointment, with prosperity has come doubt, and fear, indeed a complex of fears. First there is the fear of loss of possessions through unemployment and failure to keep up with the weekly and monthly payments for gadgets, a car and even a house. Then there is the fear of illness, of economic breakdown, and thus of Communism, of war, and of the H bomb.

But if earnings are good, why should there be weekly and monthly payments for this and that? The answer is that the American economy and way of life demand it.

(To be Continued)

THANKS

Mrs. Ranchhod Manga and family express their thanks to all relatives, friends and acquaintances for the kind tributes and messages of sympathy that were received on the occasion of the passing away of her husband after a brief illness on the morning of September 2, and to all those who attended the funeral and to Mr. Chhotubhai K. Mehra for conducting the prayers.

All political comments in this issue except where otherwise indicated by Manilal Gandhi of Phoenix Settlement, Phoenix, Natal.

MR. ERIC LOUW'S REPLY TO U.N.

THE Union Government has rejected a proposal by the Secretary-General of the United Nations, Mr. Dag Hammarskjöld, that Sr. Luis de Faro, J.C., of Brazil, should be appointed to "facilitate contacts" between the Governments of the Union, India and Pakistan about the question of the "treatment of people of Indian origin in South Africa," and to assist the Governments concerned in settling the "dispute."

Sr. De Faro was designated as mediator by Mr. Hammarskjöld in terms of a resolution of the General Assembly of the United Nations.

In rejecting this offer, the Minister of External Affairs, Mr. E. H. Louw, refers to an exchange of telegrams between the Union Government and the Governments of Pakistan and India, in which the Union Government indicated that it was prepared to have discussions with the two Governments concerned.

While this telegraphic discussion was in progress, the Prime Minister of India made "violent and unsavoury" attacks on the Union Government, which indicated that he "was not genuinely interested in seeking a solution for the settlement of the differences which had arisen, and that he was in fact thereby rejecting the offer made in good faith by the South African Government, which was therefore reluctantly obliged to abandon the attempt initiated in its telegram."

Mr. Louw adds that the Union Government has always maintained that the position of persons of Indian origin who have for many years been citizens of the Union is a matter of purely domestic concern, and that the United Nations is precluded by the provisions of the charter from intervention in the matter.

Mr. Louw states that as far as the Union Government is concerned, the question of persons of Indian origin in the Union must now be regarded as definitely closed.

The text of correspondence between Mr. Hammarskjöld and Mr. Louw has been released for publication.

Mr. Hammarskjöld, in his letter to Mr. Louw, states that he has been informed that the Governments of the Union, India and Pakistan have not been able to reach negotiations, as suggested in a resolution of the General Assembly, to find a solution to the question of "treatment of people of Indian origin in the Union," nor have they agreed to designate a Govern-

ment, agency or person to facilitate contacts between them and assist them in settling the "dispute."

"Since more than six months have passed since the adoption of the resolution, I am now obliged, under the resolution, to designate a person for the purposes specified in the resolution," the Secretary-General states: "I have therefore designated Sr. Luis De Faro, whose name, at my request, has been suggested by the Government of Brazil."

In his acknowledgment of Mr. Hammarskjöld's letter, Mr. Louw says:

"From the copies attached hereto, it will be observed that the Government of the Union of South Africa took the initiative on December 17, 1954, to approach the two Governments above-mentioned, and indicated that it was prepared, without prejudice to the juridical position consistently taken up by South Africa on the subject of domestic jurisdiction, to have discussions with the said Gov-

ernments, with a view to seeking a solution which would be acceptable to the Union.

"Perusal of the attached copies of the telegrams will show that while this telegraphic discussion was actually taking place, the Prime Minister of India in two speeches made violent and unsavoury attacks on the Government of the Union of South Africa.

"It was clear to the Union Government that the Prime Minister of India had, by his public statements, indicated that he was not genuinely interested in seeking a solution for the settlement of the differences which had arisen, and that he was in fact thereby rejecting the offer made in good faith by the Government of South Africa to discuss these differences in a friendly spirit.

"The Government of South Africa was therefore reluctantly obliged to abandon the attempt which was initiated in its telegram on December 17, 1954, and as far as the Union Government is concerned the matter must now be regarded as definitely closed."—Sapa.

MR. STRIJDOM ON S.-W.A.

THE Prime Minister, Mr. J. G. Strijdom, opening the South-West Africa Congress of the Nationalist Party at Windhoek on Thursday, September 8, said the attitude of the Union Government to South-West Africa was that the territory had outgrown its mandate shoes and now, as an integral part of the Union, it shared the sovereignty of the Union.

Although the League of Nations mandate no longer existed, the Union would continue to administer South-West Africa in the spirit of the mandate. That was the attitude of the Nationalist Government under Dr. Malan and that attitude remained unchanged.

It was Mr. Strijdom's first visit to South-West Africa, and it was also the first time that a congress of a political party in South-West Africa was opened by a Prime Minister.

An illuminated address was presented to the Prime Minister on behalf of S.-W.A. Nationalists. Mrs. Strijdom was presented with a bouquet. Acknowledging the bouquet, Mrs. Strijdom spoke in Afrikaans and then in German. The chairman, Mr. J. S. von Moltke, M.P., spoke in Afrikaans, German and in English.

The Minister of Economic Affairs, Dr. A. J. R. van Rijn, leader of the Nationalist Party in

South-West Africa, welcomed the Prime Minister and Mrs. Strijdom.

The Prime Minister said a severing of the ties between the Union and South-West Africa could only weaken both. As far as South-West Africa was concerned, it could eventually mean the end of the White man in the territory. The only alternative to closer association with the Union was to place the territory under the administration of the United Nations. In view of the attitude of the United Nations, this could have only one result, and that would be the complete domination of the White minority in the territory.

The alternative to the present position of South-West Africa was trusteeship under the United Nations and the people of South-West Africa would know what that meant. The attitude of the Nationalist Party, unlike that of the United Party was that the United Nations had no say whatever in the affairs of South-West Africa, and for that reason the Nationalist Party Government refused to submit reports to the United Nations on the administration of South-West Africa.

The Prime Minister said he had been told that the United Party in South-West Africa claimed that they had no connection with the

United Party in the Union, because it was ashamed of the Mother Party in the Union. If the United Party in South-West Africa were ashamed of the United Party in the Union, then they should also be ashamed of themselves because in many ways their deeds were identical.

If the United Party of South-West Africa said they had no connection with the United Party in the Union, then he wished to put certain questions. Did the United Party in South-West Africa ever attack or criticise the United Party in the Union, or were all their attacks and criticisms confined to the Nationalist Party, and were their attacks on the Nationalist Party not, in the main, based on the attacks made on the Nationalist Party by the United Party in the Union? Which of the principles of the United Party in the Union did the United Party in South-West Africa not approve of, or did they approve of all the principles and policies of the United Party in the Union?

Did the United Party of South-West Africa approve of the policy of the United Party of the Union for the maintenance of the connection with the British Crown or did they support the Nationalist Party ideal of a Republic?

The Congress unanimously adopted a motion wholeheartedly supporting Mr. Strijdom in his attitude regarding the establishment of a republic.—Sapa] —'Natal Mercury.'

SEED CATALOGUE

Distin's 1955-56 illustrated descriptive Seed Catalogue. If not in your possession already please write for free copy to Distin's Seeds, Box 2060, Johannesburg.

Cuticura
TALCUM POWDER

After the evening bath, a refreshing all-over dusting with fragrant Cuticura Talcum Powder will ensure sound sleep for a happy and contented baby, free from all chafing and irritation.

ABSORBENT AND COOLING

AFRICAN OPINION ON CENTRAL AFRICAN FEDERATION

'The African Home News' Bulawayo, in its issue of September 3 writes:—

"CLEARLY, what the Federation has, so far, done has not allayed the fears of the Africans of the two Northern territories. In fact what has happened seems to prove that the fears which Northern Rhodesia and Nyasaland entertained were well-founded judging by the views expressed by some members of the Federal Party at a conference of the party held recently in Nyasaland. They deplored the Native policies which are being pursued by the British Colonial Office in Northern Rhodesia and Nyasaland. Apparently, they are in favour of the Native policy of Southern Rhodesia which has been roundly condemned by Africans of the Northern territories."

"For our part, we cannot see how the Native policies of the two protectorates in the North cannot be different from that of Southern Rhodesia when those policies are formulated by Her Majesty's Government in the United Kingdom which is committed to a definite promise, namely, to give those protectorates self-government in future, when the Africans concerned are thought by Britain to be ready for it. One would have thought that the leaders of the Federal Party would have applied with advantage an expression: "If you want to kill an elephant you must first allure it by cajolery." In other words, we think a policy of hasten slowly might have produced rich dividends since through decent treatment of the Africans of the two Northern protectorates they might have been persuaded to see that Federation was not altogether bad and might have co-operated to make it a success. Wise people have no faith in the mailed fist because it usually hardens the hearts of those against whom it is used. We believe that wise statesmanship by those who are at the helm of the Federal Government especially in dealing with the Africans of the North, might have been very effective.

"In Southern Rhodesia, especially this week, Africans are cursing and condemning the Federation because they have been told by some, of their

European Employers that they have lost their jobs because of the Federation which has made it virtually impossible to keep their concerns going as before. No doubt, this is one of the unfortunate repercussions of the Federal Government's recent budget which has been unpopular in all parts of the Federation.

"In spite of the fact that both Mr. J. Z. Savanhu, M.P. and Mr. M. M. Hove, M.P. spoke against the recent budget and evidently pleased the Africans of Southern Rhodesia they surprised them very much when at voting time they voted for the Government and by doing so gave the Government the impression that they were not at all serious when they criticised some of the aspects of the budget which related to Africans. It is significant that Advocate H. E. Davies, M.P. also criticised the budget and, like a straight-forward and conscientious man, suited his action to his word when voting time came. He voted against the budget. The average African says: "Why did Mr. Savanhu and Mr. Hove speak against the budget and vote for it afterwards? What were they afraid of. It is known that a certain Member of the Federal Parliament, a European, who represents Nyasaland, was castigated by the Europeans of Nyasaland for voting in favour of the budget when all the M.P.'s of Nyasaland had been instructed not to vote for it. We think, if wisdom is on their side, our friends Mr. Savanhu and Mr. Hove should consult their people first and ascertain their views especially on such major issues. In this case they have definitely let their people down and have assisted by their two votes for the budget in causing African workers, throughout Southern Rhodesia, to lose their jobs since the factories are now unable to carry on as before. We suggest that Mr. Savanhu and Mr. Hove had better take Africans into their confidence and explain how the Federal Party political machine works because it may be that they do not vote as they wish.

"We have every reason to believe that the Parliament of Southern Rhodesia, yea, the Government of Southern Rhodesia, work together harmoniously with the Federal Government and that they all know that the Territorial Parliament is responsible for

matters affecting the Africans of this country and yet in spite of that the Federal Government hits the Africans of this country so mercilessly making them lose confidence in it.

"The Federation must show by deeds that it deserves to be supported."

U.N. ASSEMBLY SESSION

INDIAN DELEGATION ANNOUNCED

MR. V. K. KRISHNA MENON

will lead the Indian delegation to the tenth session of the General Assembly of the United Nations which is scheduled to open in New York on September 20. The delegation will consist of the following:

Representatives: Mr. V. K. Krishna Menon, Member of Parliament (Chairman); Mr. Ali Yavar Jung, Ambassador of India at Cairo; Mr. Asoke Kumar Sen, Barrister-at-law, Calcutta; the Rev. J. D'Souza, S.J. (Poona); Mr. Arthur S. Lall, Permanent Representative of India to the United Nations.

Alternate Representatives: Maharao Bhim Singhji Bahadur of Kotah; Mrs. B. Khongmen, Member of Parliament; Mr. R. Venkataraman, Member of Parliament; Mr. D. K. Borooab, Member of Parliament; Mr. A. D. Mani, Editor of 'Hitavada,' Nagpur.

Parliamentary Advisers: Mr. P. S. Nasker, Member of Parliament; Dr. Shaikatullah Shah Ansari, Member of Parliament; Mr. Daljit Singh, Member, Delhi State Assembly.

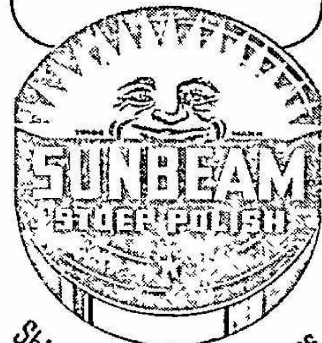
Legal Adviser: Mr. C. R. Pattabhiraman, Barrister-at-Law, Madras.

Advisers: Mr. M. P. Bhargava, Permanent Secretary, All-India Congress Committee, New Delhi; Mr. T. J. Natarajan, Deputy Secretary, Ministry of External Affairs; Mr. B. Rajan, First Secretary, Permanent Mission of India to the United Nations, New York; Mr. R. Jaipal, First Secretary, Permanent Mission of India to the United Nations, New York; Mr. P. N. Kaul, First Secretary, Permanent Mission to India to the United Nations, New York; Mr. M. E. Chacko, Permanent Mission of India to the United Nations, New York.

Public Relations Officer: Mr. R. Bhatt, Public Relations Officer, New York; Assistant Public Relations Officer, Miss Vidya Chandra, New York.

For the modest cost
of a tin of Sunbeam
you can improve the
whole appearance of
your home. See
the difference for
yourself...when your
stoeps and window
ledges are gleaming
with Sunbeam's rich
glowing colours

Shines...and shines...and shines

in red...green...black
at their brilliant best

Latest Film Sets And Loose Film Instrumentals Available

			s.	d.
Lanka-Dahan	5	Records	38	9
Nag-Panchmi	8	"	23	8
Arpaar	4	"	31	0
Taxi Driver	4	"	31	0
Babal	5	"	38	9
Diwaan	1	"	7	9
C. H. Athma	1	"	7	9
Post Instrumentals	1	"	7	9
Boot Polish	4	"	31	0
Janl	1	"	7	9
Daag	1	"	7	9
Mangalferi Talio and tale Song			7	9

Include 2/6 Postage and Packing charges extra.

Obtainable from:

BHARAT MUSIC SALOON

AND BOOKSELLERS
(Corner Grey & Lorne Streets)
286 Grey Street,
Phone: 26070.
DURBAN.

BOOKS FOR SALE

Ramanama—M. K. Gandhi	2	0
An Atheist With Gandhi—Gora G. Rao	2	0
Key to Health—M. K. Gandhi	1	6
A Gandhi Anthology (Book 1)—V. G. Desai	1	3
Gandhian Ethics—Benoy Gopal Ray	2	6
Basic Education—M. K. Gandhi	2	6
Bapu's Letters to Mira (1921-48)	7	6
For Pacifists—M. K. Gandhi	2	6
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi —M. S. Patel	8	6
To Women—Amrit Kaur	1	0
Drink, Drugs and Gambling —M. K. Gandhi	5	6
To the Students—M. K. Gandhi	8	6
Unto This Last—M. K. Gandhi	1	0
The Gospel of Selfless Action or The Gita According to Gandhiji (Translation of the Original in Gujarati with an additional introduction and commentary) —Mahadev Desai	8	6

Obtainable From:

Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.

FOR SALE

New Season Jugo Beans	6	65/-	per 200 lbs. nett
Weavily do (Last year)	do	50/-	do
New Season Kaffir Beans (Cow Peas)	do	56/-	do
New Season Kaffir Corn (No 90 days)	do	65/-	do
New Season Chini Peas (Moong)	do	75/-	do
do Loose	per lb.	5/-	

F.O.R. Warmbaths. Cash With Order

Phone 1. Tel. Add. "Bham"

BHAM BROTHERS & CO.,

GENERAL MERCHANTS

P.O. Box 70, WARBATHS, TRANSVAAL.

BOOKS FOR SALE

UPANISHADS FOR THE LAY READER —C. Rajagopalachari	6	0
VEDANTA THE BASIC CULTURE OF INDIA —C. Rajagopalachari	5	6
INDIAN CHRISTIANS —G. A. Natesan	7	6
INTERNATIONAL SHORT STORIES —The best from 23 countries	17	6

Obtainable from:

INDIAN OPINION,

P. Bag, Durban, Natal.

BOOKS FOR SALE

Diet and Diet Reform—Gandhiji	5	0
Cleanings—Mira	1	6
Selections from Gandhi—N. Bose	10	0
Public Finance and Our Poverty (Gandhiji)	3	0
Hindu Dharma—Gandhiji	8	0
Bhoo dan Yajna	2	0
Sardar Vallabhbhai Patel (Vol. 1)—N. D. Parekh	17	0
The Diary of Mahadev Desai—V. G. Desai	12	0

Obtainable from:

C/O INDIAN OPINION,
P. Bag, Durban, Natal.

Seven Months With Mahatma Gandhi

Being an Inside View of the Non-co-operation Movement of 1921-22

By Krishnadas

Abridged and edited by Richard D. Gregg

Writing of the two volumes of which this is an abridgement Gandhiji wrote: 'I have gone through them. And the facts appear to me to be correctly set forth and exhaustively dealt with..... The volumes are the only narrative we have of the seven months with which Krishnadas deals.'

Price: 12s. 6d.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Durban, Natal

INDIA LETTER

(From Our Own Correspondent)

Bombay, September 2,

PORTUGUESE POCKETS

THE question of Portuguese pockets in India is still uppermost in the minds of the Indian people and the Government. In spite of Portuguese brutalities, the all-party Goa freedom Committee has decided to continue Satyagraha in its mass and individual forms. The committee decided to send 500 volunteers to Goa on October 2; Mahatma Gandhi's birthday, as a prelude to organising mass Satyagraha at a later date. The Goa National Congress has also resolved to continue the fight in a peaceful manner. The Praja-Socialist Party's Gujarat Committee has decided to launch mass Satyagraha on October 2, as they did on August 15.

Small batches of volunteers continue to enter Goa and offer Satyagraha. The mass Satyagraha on August 15 has achieved more than what was expected. A complacent, imperious world has been compelled to sit up and take notice of Goa problem and look at it from a new angle. Many a misconception in the Western mind has been knocked out by forcing a debate on the subject in the columns of the foreign press, the public judgment being assisted by eye-witness reports of the calm, unflinching courage and poise displayed by the Satyagrahis when they faced bullets and truncheons on Goa border. Every bullet that was fired on the Satyagrahis by the Portuguese resounded round the world proving a nail in the coffin of Portuguese colonialism in India. How much the Portuguese themselves regret the blunder is apparent from the fact that there has been no repetition of the firing against Satyagrahis.

The wanton firing on peaceful unarmed Satyagrahis has put the Portuguese in the wrong in the eyes of the world and has exposed the reactionary, anachronistic character of the Portuguese regime in Goa. The wiser counsels in the West have been quick to point out the futility of the Portuguese refusal to see the writing on the wall. They regret that the incidents in Goa are only serving to fan the dying embers of Asian hatred against the West. Thus influential European opi-

nion is slowly but steadily veering round from a neutral attitude to applying pressure on Portugal to do the obvious and sensible thing by Goa. The pace and tempo of Goa's liberation have been quickened. Not only need therefore think that the heroic sacrifices on the Goa border on India's auspicious day, August 15, have been wasted.

In A New And Wider Field

To the world at large the success of the Satyagraha experiment in the international sphere has demonstrated the efficacy of the weapon in a new and wider field. For, disputes between nations, as between humans, will continue to arise. Consistently with Mr. Nehru's stubborn, heroic insistence on the solution of international disputes through peaceful means, India will have provided an appropriate alternative weapon for the purpose to the world.

The diplomatic break between India and Portugal is now complete. During the last few days hundreds of people were daily lining before the office of the Indian Consul to get permits to enter India. The permits were given liberally. Ceylon has refused to allow the Portuguese to open their legation there. Strange as it may seem, Pakistan is today helping the Portuguese in every way. Pakistan, which loudly expressed her concern over colonialism everywhere and particularly in Europe, is helping to maintain the last vestige of imperialism in this sub-continent. India has, unofficially, pointed out to Pakistan and Ceylon their obligations under the Bandung declaration, to which they were signatories. The Bandung declaration provided that the signatory countries should not do anything that might bring comfort or assistance to a colonial regime. If Pakistan had lined up with India on this question the atmosphere between the two countries would have much improved and her obligations to Asian countries would have been fulfilled. India can afford to wait for the liberation of Goa, but Pakistan's attitude would do more harm to her rather than India. She is helping Portugal just to spite India,

as she does not profit in any way by doing so. Other Asian countries have supported India's stand without reservations.

The Goa Satyagraha is conducted by opposition parties. Mr. Nehru has called upon Congressmen to wrest the initiative from the Goa liberation movement from extremists—the Communists and the communalists—by taking the unpopular line of soft-peddalling Satyagraha campaign without abandoning it altogether.

Gandhi Vidya Mandir

The President, Dr. Rajendra-prasad, laid the foundation stone of the main building of the Gandhi Vidya Mandir near Bikaner. The Mandir is the first rural university in India where an experiment in public instruction is being undertaken through basic education.

Paying tribute to Mahatma Gandhi, the Father of the Nation, after whom the institution has been named, Dr. Rajendra-prasad said: "The impress which Mahatma Gandhi has left on Indian politics is so indelibly deep that the contribution of his great personality in other spheres of life is sometimes lost sight of. Many people believe that Gandhiji was a revolutionary only as a politician. Whatever Gandhiji did he always kept the practical side of things in view. He knew that India was predominantly an agricultural country, 80 per cent of whose population lived in villages. Therefore, whatever Gandhiji did in the sphere of politics, social reform, cottage industries, removal of untouchability and education, he did it keeping always in mind the fact that a large majority of Indians lived in villages.

"It was Gandhiji's conviction that no public movement or reform of any kind could succeed in India unless the co-operation of the rural population was obtained. It was as a result of this conviction that the basic system of education took birth in Wardha. Without going into the merits of this system of education, I would only like to say that this system is entirely in consonance with the requirements of the way of living of rural India. Those who receive their education according to this system would not, after completing their education, think of running to the towns or adding to the strength of unemployment in this country."

The President expressed his feeling that the institution would become, in course of time, one of the leading educational institutions of India.

Greatest Jewel Hunt

Maharaja Pratap Singh, ex-ruler of Baroda State has, with the active assistance of the Government of India, started the greatest jewel-hunt of modern times. A world-wide net is being drawn round the precious heirlooms of the Baroda royal family, the object of the hunt, which the second wife of Maharaja, Princess Sitadevi, now in Paris, refused to hand back to the ex-ruler.

Promises of co-operation in tracking the jewels have been obtained from many of the countries abroad where the precious heirlooms are likely to be smuggled in for sale or disposal otherwise. Help from the famous headquarters of the British police intelligence, Scotland Yard, America's Federal Bureau of Investigation and Surete, the French police detection centre, has been secured for tracing the massive collection of gems and jewellery, which Princess Sitadevi denies having in her possession.

The estimated worth of the wanted collection is now known to be about Rs. 95 millions. The Maharaja will open a legal, counter-offensive against his recalcitrant Maharani by filing a petition in the Bombay High Court, praying for a grant of divorce from her. The High Court has jurisdiction as her marriage, which was in contravention of the anti-bigamy law enacted by his predecessor, Sayaji Rao, and prevalent in Baroda at the time, was solemnised in the territory included in the present State of Bombay.

If the Maharani does not answer the summons, it is almost certain that the Maharaja will obtain an *ex parte* decree in his favour. Then Princess Sitadevi, who has been living abroad since the dispute over the jewellery arose shortly after the Government of India began taking an interest in the huge fortune of the royal family, will lose all possible claims to the jewellery as the wife of the Maharaja.

Reports reaching Bombay from Europe allege that the Maharani does not appear to be a free agent anymore. She is believed to be under the absolute influence of an international crook who is said to be exploiting the situation for his own ends. Advisers of the Maharaja, now in London, are stated to be firmly of the opinion that the said crook, through his associates, has already scattered considerable parts of the collection in various mainly through smuggling.

Age Of Great Outlaws Ended

The elimination of Mansingh and his second son, Subedar Singh, has ended an age of "great outlaws," who terrorised a large population of four States—Madhya Bharat, Uttar Pradesh, Rajasthan and Vindya Pradesh for over 27 years. It is an old tradition of Saurashtra, Rajasthan and Central India to become an outlaw when one is wronged by somebody and justice could not be obtained in lawful manner. The outlaw would murder the wrong-doer first and then start a career of plundering the rich and helping the poor. They used to observe certain rules, e.g. not robbing the poor, or women and children, never to kill anybody who surrenders etc. But in recent times those who go by the name of outlaws are merely dacoits who had taken this daring and precarious way of earning a living for selfish motives. The last great outlaw or dacoit in Saurashtra was Bhupat. His gang was responsible for over 80 murders and innumerable loots. Bhupat had become a political stooge of ex-rulers of Saurashtra and was receiving protection in return. As soon as the Government arrested some prominent ex-rulers and increased pressure on Bhupat he had to run away to Pakistan. Today Pakistan is giving protection to this notorious dacoit, in spite of repeated requests from the Government of India to extradite him.

Mansingh was able to continue his career of crime, because he was receiving protection and help from native States which were sprawling Rajasthan and the whole of Central India. Some rulers were using him as a weapon to terrorise the subjects of the rival rulers. After independence the police force of native States remained in service. These police were not wholeheartedly trying to eliminate Mansingh either through fear of retaliation or because of old connections. Mansingh had well over 150 murders to account for, and his dacoities, robberies and abductions ran into nameless figures. A combination of Scarlet Pimpernel and Robin-hood he gained his reputation on first count by successfully eluding the police for so long and on his second by sharing part of his booty with the villagers in the districts he depredated.

Before two years all the four States harassed by Mansingh and his gang joined hands and formed a task force of 2000 picked men to eliminate his

menace. He had left carrying arms personally since the arrest of his son, Tehsildar Singh, in last September. He had pledged that until Tehsildar Singh was rescued he would not carry any weapons. He and his 30 followers, after being chased for seven days, clashed with the police on August 24 in the deep ravines where he lost two of his men. Then marching doggedly throughout the night, he reached a village near Bhind. Anticipating his move, the I.G.P. had sent a crack Gorkha company towards this village. When Gorkhas reached the borders of this village they say that tired Mansingh was resting under a bunyan tree, half reclining on the tree's massive trunk. Other dacoits were busy cooking. For once the tired bandit-chief was off guard, for he did not notice the advancing guards, who nailed him to the ground with a hail of bullets before he could shout a warning. The remaining outlaws returned fire taking cover behind the tree. Then the battle for the dead body of Mansingh began. His son Subedarsingh and others tried courageously to take away the dead body under a hail of bullets. Subedarsingh and two other dacoits lost their lives in the process.

Most of other dacoits were able to run away. They are now hiding in ravines near Bhind. Police apprehend that the faithful followers of Mansingh may try to avenge their chief's death.

To date the four State Governments have spent nearly 10 million rupees to catch Mansingh. It is felt that other dacoits will now be eliminated with ease.

The Government has decided to take strong action against Naga terrorists. The Naga insurgent leadership is now split into two camps, each in its own way trying to obtain independent Naga State. The dissident group, led by the head-hunting Naga dare-devil, Kilouser Houghim, is still committed to the path of arson, murder and loot to achieve his object. The other camp headed by Shri A. K. Phizo, President of the Naga National Council, and five other extremist leaders, has now renounced violence. Shri Phizo issued a statement renouncing violence after a meeting with the Chief Minister of Assam. From his jungle hide-out, Houghim promptly repudiated this statement and mobilised his 7000 odd head-hunting desperados who have a good supply of arms to renew terrorist activities.

MR. NEHRU ON INDIAN QUESTION IN S.A.

THE question of treatment of persons of Indian origin in South Africa will come up again before the forthcoming session of the United Nations General Assembly, Prime Minister Mr. Nehru informed the Lok Sabha in New Delhi.

In reply to a question, Mr. Nehru said: "There are two items on the agenda of the General Assembly relating to discriminatory treatment meted out to non-Europeans in South Africa. One of them relates to the general question of race conflict in South Africa resulting from policies of apartheid of the Government of the Union of South Africa. On this question the U.N. Commission on the racial situation in South Africa, which was established by the General Assembly, made a report to its last session. The General Assembly adopted a resolution expressing its apprehension at the adoption of laws and regulations by the Government of the Union of South Africa which, in the Commission's view, were also incompatible with the obligations of that Government under the U.N. Charter. The General Assembly also the U.N. Commission to keep under review the problem of race conflict in the Union, and to report to the

General Assembly at its session. For the last few months the Commission has been engaged in study of the present racial situation in the Union of South Africa. The report of the Commission has not yet been published.

"The second item on the agenda of the General Assembly relates to the question of treatment of persons of Indian origin in the Union. The Secretary-General of the U.N. recently nominated Sr. Luis De Faro, a former Brazilian Ambassador to the Federal German Republic, to assist in negotiations between the Governments of India, Pakistan and the Union of South Africa. The Union Government have, we understand, refused to recognise Sr. De Faro and informed the Secretary-General accordingly. This question will come up again before the forthcoming session of the U.N. General Assembly."—'India News'.

R. VITHAL

Bookkeeper, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 213 Macosa House, Second Floor, 17 Commissioner Street, Ferreirastron, Johannesburg. Phone 33-1854.

Whenever, wherever infection threatens, doctors and nurses take elaborate antiseptic precautions. Nothing is left to chance. Almost every hospital and clinic, in Southern Africa, and in many countries overseas, relies on Dettol. This pleasant, non-poisonous fluid, deadly to germs, is harmless to the delicate human tissues the germs invade. In the home, as in the hospital, Dettol is the safe way to safety.

DETTOL

THE ANTISEPTIC DOCTORS USE

BOOKS FOR SALE

GANDHIANA—D. G. Deshpande—(A Bibliography of Gandhian Literature)	5	0
PILGRIMAGE FOR PEACE—Pyarelal	12	6
TO STUDENTS—M. K. Gandhi	6	0
BAPU—Marry F. Barr	4	0
COMMUNAL UNITY—M. K. Gandhi	25	0
FAMOUS PARSIS	7	6
SEVEN MONTHS WITH GANDHI —Krisnadas	12	6
STORY OF THE BIBLE —S. K. George	6	0
A RIGHTEOUS STRUGGLE —Mahadev Desai	2	3
GANDHIJI AS WE KNOW HIM—Intimate and delightful incidents by various writers	9	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. I.—M. K. Gandhi	15	0
NON-VIOLENCE IN PEACE AND WAR Vol. II.—M. K. Gandhi	14	0
FROM YERAVDA MANDIR —M. K. Gandhi	1	0
DEHUMANIZATION IN MODERN SOCIETY —Rene Fulop-Miller	1	0

Obtainable from:

"INDIAN OPINION,"
P. Bag, Durban, Natal.

'INDIAN OPINION'

(Founded By Mahatma Gandhi In 1903)

For The Moral, political and Social Advancement Of Indians In South Africa.

Published Every Friday.

Subscription Rates

Payable Always In Advance.

Within the Union £1 10s. 6d. Annually

" " " 15s. 6d. Half-yearly

Outside the Union £1 15s. Annually

" " " 17s. 6d. Half-yearly

Become a Subscriber and persuade your friends to do likewise.

Apply to—

Manager,
Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.

BOOKS FOR SALE

WHAT IS WRONG WITH INDIAN ECONOMIC LIFE? —Dr. V. K. R. V. Rao	3	0	AMNIENT AMERICANS WHOM INDIA SHOULD KNOW—Jabez T. Sunderland	7	6
COTTAGE INDUSTRIES AND THEIR ROLE IN INDIAN ECONOMY—Prof. Rao	2	6	SOVIET ATTITUDE TOWARDS CHINA Facts And Facts—Stanley Powell	5	0
THE DELIVERANCE (A picture of the palpitating life of the joint family)	4	6	AMONG THE GREAT (Conversation with Romain Rolland, Mahatma Gandhi, Bertrand Russell, Rabindranath Tagore and Sri Aurobindo)—Dilip Kumar Roy	23	6
INDIAN STATES' PROBLEM (Gandhiji's Writings and Utterances)—M. K. Gandhi	10	0	TWO HISTORICAL TRIALS IN RED FORT —An account of the trial of the Officers of the I.N.A.	14	0
FOUNDATIONS OF PEACE (Critical study of the conditions which precipitated two world wars—K. T. Shah)	15	0	WHY CRIPPS FAILED (Documented account from the Indian Nationalist point of view)—M. Subrahmanyan	2	6
INDIA SPEAKING (Various contributions on economic, political, cultural and social problems of modern India)	15	0	GANDHI-JINNAH TALKS (Text of Correspondence and other relevant matter)	2	6
DELHI DIAY—Gandhiji	10	0	THE STORY OF MY EXPERIMENTS WITH TRUTH —M. K. Gandhi	15	0
MY GANDHI—Dr. John Haynes Holmes	12	6	CHRISTIAN MISSIONS IN INDIA (Their place in India)—M. K. Gandhi	8	0
A SURVEY OF RACE RELATIONS (1934-54)	5	0	TOWARDS NON-VIOLENT SOCIALISM —M. K. Gandhi	5	0
A PROPHET OF THE PEOPLE —T. L. Vaswami	3	6	REBUILDING OUR VILLAGES—M. K. Gandhi	3	
GITA MEDITATIONS —T. L. Vaswami	8	6			
KRISHNA STORIES —T. L. Vaswami	7	6			
A VISION OF FUTURE INDIA—K. G. Masbriwala	2	0			

Obtainable from:

'Indian Opinion,'
P. Bag, Durban, Natal.

Phone 53.

Telegrams 'SOLANKI.'

P.O. Box 208.

Solanki & Co. Ltd.

Merchant & Direct Importers

Extensive range always carried in the following:

Silks, Drapery, Toilets, Perfumes, Curios, Fashion Goods and Jewellery, Wide Range of Indian, Persian and Chinese Carpets.

Stockists of well-known branded Watches.

COPPERBELT PIONEER STORE

Where Quality and Service are Paramount.

Luanshya, Northern Rhodesia.

FOR ...

RUBBER STAMPS

AND

PRINTING

CONTACT ...

STANDARD PRINTING PRESS

GENERAL PRINTERS
AND
RUBBER STAMP MAKERS

73 BEATRICE STREET, — DURBAN.

PHONE 61006.

P.O. BOX 2762.

TELEGRAPHIC ADDRESS

"QUICKPRINT"

ESTABLISHED 1927.

Cable & Tel. Add.: "HARGVAN".

Phone 29388.

P. HARGOVAN & CO.

(PTY.) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS
AND IMPORTERS.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue

DURBAN.

DELHI DIARY

By Gandhiji

This is a collection of Gandhiji's prayer discourses which he delivered during his last stay in Delhi.

Dr. Rajendra Prasad in his foreword says:

".....In these pages one can read the anguish which he (Gandhiji) felt and the superhuman effort which he was making to restore and re-establish human standards of life and conduct amongst us."

Price: 10s.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Durban, Natal

Tel. Add: "Charotar" Telephone: 33-9885.

MANCHESTER TRADING

—CO. LTD.—

ESTABLISHED 1923

Wholesale Soft & Fancy Goods Merchants

—&—
Direct Importers.

47, Commissioner Street,
JOHANNESBURG.

HIND SWARAJ OR INDIAN HOME RULE

By Gandhiji

Gandhiji says regarding it:

"It (the book) teaches the gospel of love in place of that of hate.....It pits soul force against brute force. It has gone through several editions and I commend it to those who would care to read it." Written in 1908 it contains in essence Gandhiji's later teachings on various topics.

New Revised Edition with an Introductory essay by Mahadev Desai

Price: 1s. 6d.

Obtainable from:

'Indian Opinion,' P. Bag, Durban, Natal.

પુસ્તક પક મુ—અંક ૩૭
તા. ૧૬ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૫.
કુટક નકલ પેની ૬.
૨૨ શુક્રવારે બહાર પડે છે.

ઇન્ડિઅન

ઓપિનિઅન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

★

આપણી અંધ શ્રદ્ધા

(શ્રી. કેદારનાથજીની પ્રવચનોમાંથી)

પતિ પત્ની જ્યારે સામસામા દલીલ બાજુ ઉપર ઉતરી જાય છે ત્યારે ગૃહજીવનમાં સાક્ષાત નરકની આગ ભડકે બળી રહી હોય એવું વાતાવરણ પેદા થાય છે. આ પ્રસંગે પ્રેમનો પવિત્ર દીપક ધીની મદદથી નહીં પણ પેટ્રોલથી બળી રહ્યો હોય એમ લાગે છે.

—૦—

માણસમાં કુદરતે એટલું સ્વા-લિમ્બાન મુક્યું છે કે એ બીજાના અનુભવોથી કંઈ શીખતો નથી. અને જાતેજ ઠોકર વાગે ત્યારે એ કબુલ કરે છે.

—૦—

જ્ઞાન વગરની શ્રદ્ધા અંધ શ્રદ્ધા બની જાય એ ખરૂં પણ જ્ઞાનવાળાની અશ્રદ્ધા કરતાં અંધ શ્રદ્ધા વધુ સારી છે.

—૦—

રોગ એકલોજ એવી નથી આચાર વિચાર પણ ઘણા એવી છે.

—૦—

હૃદય અને બુદ્ધિ વચ્ચે અથડામણ થાય ત્યારે હૃદય કહે તેમ જ કરવું. બુદ્ધિ માટે હુર્ગમ એવી ઉચ્ચ ભુમિકા પર કેવળ હૃદય જ આપણને લઈ જઈ શકે, અને હૃદય હોય તોજ પ્રેરણા મળે છે.

★

જે કંઈ કહું છું તે તમારે માનવું જોઈએ એમ નથી. તેથી અંધશ્રદ્ધા નિર્માણ થાય છે. જે કંઈ સાંભળો તેને વિચારો અને તમારી વિવેકબુદ્ધિથી તેને તપાસી જુઓ. કહે તે સત્ય છે એમ માનવું નહીં પણ ચોતાને તે સમજાય તો જ તેને માનવું જોઈએ. તે માટે બુદ્ધિ શુદ્ધ અને વિકસિત થવી જોઈએ. તે થાય તો જ તેનું સાચું માપ ઠાઠી શકીએ. નહીં તો હુનીયામાં આજે જેટલા સંપ્રદાય છે તેમાં એકનો વધારો થાય, સંપ્રદાયથી અંધશ્રદ્ધા નિર્માણ થાય છે. એક વખત આંધળા મનુષ્યોએ હાથીને જોયો. જેના હાથમાં જે આળ્યું તે પ્રમાણે હાથીની કલ્પના કરી. એકે કહ્યું કે હાથી સુપડાં જેવો છે. બીજાએ કહ્યું કે હાથી થાંભલા જેવો છે. તે પ્રમાણે આપણી બુદ્ધિ શુદ્ધ પૂર્વશ્રદ્ધથી રહિત ન હોય તો દોષ થવાનો સંભવ છે. બુદ્ધિ પૂર્વશ્રદ્ધથી રહિત હોવી જોઈએ. તેને બાબુમાં રાખીને સાંભળીએ તો બુદ્ધિને બરાબર સમજાય છે કે નહીં તે જુઓ. હું દરેકની વિવેકબુદ્ધિ વધે તે ઇચ્છું છું. તમારી વિવેકબુદ્ધિથી મારા વિચારો ખરા લાગે તો જ તમે તેનો સ્વીકાર કરો. જે કંઈ અનુભવ થાય તેને વિવેકબુદ્ધિથી તપાસો.

ત્રણ પ્રકારની શ્રદ્ધા

આપણામાં શ્રદ્ધા છે, તે ત્રણ પ્રકારની છે. સાત્ત્વિક, રાજસ અને તામસ. તેને પણ આપણે વિવેકથી તપાસી શુદ્ધ, સાત્ત્વિક અને નિર્મળ કરવી જોઈએ. કોઈ પણ વસ્તુને પૂર્વશ્રદ્ધથી જોઈએ તો ભેદ ધ્યાનમાં નહીં આવે. જે રંગના આપણે ચરમા પહેરીશું તે રંગની હુનીયા દેખાશે. તે જ પ્રમાણે પૂર્વશ્રદ્ધથી કોઈ વિચારને પકડી રાખીશું તો આપણને તેનું જ દેખાશે તેથી મારી વારંવાર વિનંતિ છે કે, વિવેકબુદ્ધિને શુદ્ધ કરો. તે શુદ્ધ ન હોવાને લીધે આપણે ઘણી વસ્તુઓ માની લઈએ છીએ, મંદિરમાં જઈએ એટલે આપણને પ્રસાદ મળે છે. તે પ્રસાદથી આપણું કલ્યાણ થાય છે અને બુદ્ધિ શુદ્ધ થાય છે તેવી માન્યતાને લઈને આપણે તે લઈએ છીએ. પણ જો તે પ્રસાદમાં તેવી શક્તિ હોય તો જેલમાં જેટલા કેદીઓ છે તે બધાને વહેંચી દઈએ તો બધાની બુદ્ધિ શુદ્ધ થઈ જાય. પ્રસાદને ધોરાક જ સમજો. પ્રસાદમાં કંઈ જ શક્તિ નથી કે આપણું કલ્યાણ કરે. પણ એવી માન્યતા છે કે પ્રસાદથી કલ્યાણ થાય છે તેથી આપણે લઈએ છીએ. માન્યતાને સાચી વસ્તુ ન માનો. તેવી જ બીજી અનેક માન્યતાઓ આપણે ત્યાં છે. પૃથ્થરને સીંદુર લગાડવાથી તે આપણા દેવતા બની જાય છે અને તે દેવતા આગળ આપણું નાક રગડવાથી કે તેની પ્રદક્ષિણા કરવાથી, કે તેની બાધાઓ રાખવાથી આપણું કલ્યાણ થાય છે તેવી માન્યતા પ્રચલિત છે. તે મૂર્તિમાં કંઈ જ કરી શકવાની શક્તિ નથી. મૂર્તિ એ આપણામાં રહેલા કૃતજ્ઞ ભાવ, નમ્રતા દર્શાવવાનું પ્રતીક છે.

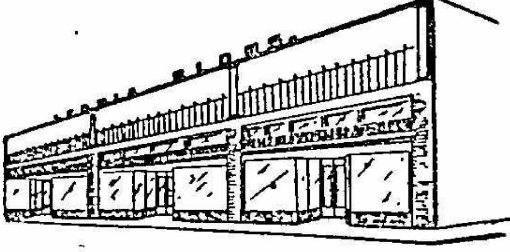
દેવસ્થાનો

શક્તિ ઠોનામાં વધારે છે, જડમાં કે ચેતનમાં? સર્વ કાંઈ ચેતનનું પ્રકટીકરણ છે. તે ધ્યાનમાં ન હોવાને લીધે મૂર્તિને સર્વસ્વ માનવા લાગ્યા. તેનું જ પુજન, અર્ચન વગેરે અનેક રીતે કરવા માંડ્યું. અને તે જ ભક્તિ છે તેમ માનવા લાગ્યા. આપણા સર્વ હુષો તે મૂર્તિ જ દુર કરશે તેવી શ્રદ્ધા બંધાઈ. પણ તે ભક્તિ નથી. એકબીજાને એકબીજાનો આધાર ન હોય, કોઈ કોઈને મદદ ન કરવું હોય, જેને ધંધોરોજગાર કરવો હોય, તેને કોઈ સગવડ ન હોય તો પછી તે ભક્તિની પાછળ અથવા ઇશ્વરને હાક ન મારે તો કરે શું? તેમાંથી ત્યાગ વગેરેની ભાવના ઉદ્ભવી. આ જન્મમાં ત્યાગ કરીશું તો ભવિષ્યમાં આવતા જન્મમાં મળશે એવી શ્રદ્ધા નિર્માણ થઈ. આ જાતની શ્રદ્ધાને લીધે ગૃહસ્થ શ્રમની બુદ્ધિ થઈ નથી અને સામાજિક પંચુતા આવી. કોઈ ઠેકાણે જોડકામ કરતાં મૂર્તિ મળે એટલે લોકોનાં ટોળેટોળાં તેનાં દર્શને જાય છે, તેનું સરવસ ફાટે છે, તેનામાં કંઈક વિશેષ સામર્થ્ય (અનુસંધાન માટે જુઓ ૩૬૨ પાનું)

K.M. Loodhia

& CO.

Manufacturing Jewellers and General Dealers

22 ct Jewellery made to order in latest designs

આવિસ ફેરટ

સોનાના ઢાગીના ખાસ અમારી જાતી દેખરેખ નીચે અમને અપાયક કામ સંતોષ પામે એવી રીતે કરીએ છીએ.

નેક્લેસ, શુદ્ધ પુરી રીઝાઇનની બંગડી અછોડા, સાડીની પીન, વીટી બકલ એરંગ વગેરે બનાવીએ છીએ.

106 Prince Edward Street, Durban.

Phone 22905

Tel. ADD. : "GANDABHAI"

The Home Of
INDIAN SWEETMEATS.

G. C. Kapitan & Son
Vegetarian Restaurant

Upcountry customers are requested to send their
POSTAL ORDER with their orders.

Write For Price List.

બહારગામના ગ્રાહકોને ખાસ સુચના

ઝાડર સાથે પોસ્ટલ ઝાડર મોકલવા મહેરબાની કરવી. મીઠાઈની કીમત ઉપરાંત નીચે મુજબ પોસ્ટલ ઉમેરવા વિનવંતી છે.

નો. ફાડેશીયા શી. ૧-૦ રતલે. સધન ફાડેશીયા
૬ પેની રતલે. યુનીયનમાં ૩ પેની રતલે.

ગ્રાહક લીસ્ટ મંગાવો

154 GREY STREET,
DURBAN.

Telephone :
20951

177 Grey Street
DURBAN.

Bhagat's Vegetarian Lounge

(Prop: G. L. BHAGAT)

Ghee Sweetmeat Specialists

Receptions and Wedding Parties Catered For

ટેલીફોન :
૨૦૯૫૧

૧૭૭ ગ્રે સ્ટ્રીટ
ડરબન.

ભગત્સ વેજેટેરીયન લાઉન્જ

(પ્રોપ્રાઇટર : જી. એલ. ભગત)

ઘીની મીઠાઈઓના સ્પેશલિસ્ટ

મેળાવડાઓ, લગ્ન પ્રસંગોએ અમે મીઠાઈઓ પુરી પાડીએ છીએ.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૧૬ સપ્ટેમ્બર, ૧૯૫૫.

ખીશપ ઈનમેનની ક્ષમાયાચના સાથે

ની ટાલના ખીશપ રાઇટ રેવરન્ડ વરનન ઈનમેન પ્રત્યે સંપુર્ણ માન સાથે અમારે કહેવું જોઈએ કે, તેમના ચર્ચાની ગયા સ્વીકારે મેરીટબળમાં મળેલી સત્તાઓની વાર્ષિક પરિવહ માં તેમણે કરેલાં પ્રવચનમાં બાન્ટુ એન્ડ્યુકેશન એક્ટ પર તેમણે દર્શાવેલા વિચારો સાથે અમે મળતા થઈ શકતા નથી. એ કાયદાના લાભો અને ગેરલાભોની ચર્ચા કરવામાં તેની સામેના વિરોધ કયા સિધ્ધાંત ઉપર રચાયેલો છે એ વસ્તુ આપણે ઊલી જતા જણાઈએ છીએ. એ રીતે તો આપણે એપાર્ટહેડના પશુ લાભો અને ગેરલાભો પર ઘેલી શકીએ પરંતુ સઘળા સુવિચારી લોકોએ તેનો સિધ્ધાંતથી વિરોધ કરેલો છે. શિક્ષણના સંબંધમાં આફ્રિકનો સામે લેદ પાડવામાં આવેલો છે એ વસ્તુએ એ સુચવે છે કે યા તો તેઓને બીજા એ કરતાં ઉંચો દરજ્જો આપવામાં આવેલો છે અથવા તો હલકો દરજ્જો આપવામાં આવેલો છે. આફ્રિકનો ને ઉંચો દરજ્જો આપવાનો તો સવાલજ રહેતો નથી. તેથી તેઓને હલકા ગણી કાઢવામાં આવેલા છે. તેમ શા સારૂ થવું જોઈએ? આટલાં વર્ષો સુધી કેળવણીને લગતી બાબતો કેળવણી ખાતાના અંકુશ હેઠળ રહેતી આવેલી છે. હવે આફ્રિકનોની કેળવણી નેટીવ એક્સ ડીપાર્ટમેન્ટના અંકુશ હેઠળ શા સારૂ મુકાવી જોઈએ? અંગ્રેજો પોતાની આખાના હકો માટે શા સારૂ લડી રહ્યા છે? કેળવણીને લગતી બાબતો મધ્યસ્થ સરકારના અંકુશ હેઠળ મુકાવા સામે પ્રાંતો કેમ એટલો બધો શારખકાર કરી રહ્યા છે? સેનેટ એક્ટ સામે કેમ એટલી બધી ચળવળ ચાલી રહી છે? તો પછી એજ કારણસર આફ્રિકનો સામે લેદ પાડવામાં આવે અને ખાસ કરી હાલની સરકાર અને તેઓને

લગતું ખાતું-ડીપાર્ટમેન્ટ એક્સ નેટીવ એક્સ-તેઓ પ્રત્યે એર થી ભરેલું છે એ તેઓની વાણી અને વર્તન બનેથી સિધ્ધ થયું છે, તેના તરફથી લેદ પાડવામાં આવે તેનો આફ્રિકનો વિરોધ કેમ ન કરી શકે? ખીશપના પ્રવચનમાં બીજો મુદ્દો એ છે કે જેમાં તેઓ કબુલ કરે છે કે “બાન્ટુ એન્ડ્યુકેશન એક્ટની પાછળ રહેલી સરકારની નીતી પરદેશી ટીકાકારોના જેટલીજ અંગે તિરસ્કારયુક્ત ગણીએ છીએ.” પરંતુ તેઓ વધુમાં કહે છે કે “હવે તે દેશનો કાયદો બની ગયો છે અને આપણી ફરજ છે કે તેમાંથી જેટલો લાભ ઉઠાવી શકાય તેટલો ઉઠાવવાને આપણે આફ્રિકનોને બનતી સઘળી મદદ કરવી જોઈએ.” આ નીતી અમારે ગળે ઉતરતી નથી. પ્રથમ તો એ કાયદો લાગતા વગળતા લોકો, જે દેશની વસતીની વિશાળ બહુમતીનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવે છે, તેના અને ગોરી વસતીના પશુ મોટા ભાગના પ્રચંડ વિરોધની અવગણના કરી પસાર કરી દેવાયો છે. બીજું જે વસ્તુ નૈતિક દ્રષ્ટિએ તિરસ્કારયુક્ત હોય, જેનો અર્થ એ થયો કે તે ઈશ્વરના કાયદાની વિરૂધ્ધ છે, તેને એક ખ્રીસ્તી ધર્મશુદ્ધી ક્ષમ્ય શી રીતે ગણી શકાય અને હવે તે દેશનો કાયદો બનેલો હોઈ તેનો બને તેટલો લાભ ઉઠાવવાની ખ્રીસ્તીઓને સલાહ શી રીતે આપી શકાય એ અમારા સમજવા માં આવી શકતું નથી. તેનો અર્થ એ થયો કે ઇશુખ્રીસ્ત કુસપર ચઢયા તેવું કશું મદત્ત જ નથી. અમે માનીએ છીએ કે જે તંત્રનો હેતુ માણસના આત્માનો નાશ કરવાનો છે— અને હાલની સરકારનો એ હેતુ છે, એ વિષે કશો શક નથી— તેનો અંત લાવવા ચર્ચોએ

માત્ર ઉપદેશજ નહિ કરવો જોઈએ પરંતુ તેની સામે ધર્મયુધ્ધ આદરવામાં આગેવાની લેવી જોઈએ.

અમેરીકનો સમક્ષ મી.

સ્ટ્રાયડમનું ભાષણ

શુક્રવાર સપ્ટેમ્બર તા. ૯મીના જોહાનીસબર્ગમાં અમેરીકન કલમે આપેલાં લંચન પ્રસંગે ભાષણ કરતાં યુનીયનના વડા પ્રધાન મી. જી. સ્ટ્રાયડમે કહ્યું હતું કે તેઓ એવી માન્યતા ધરાવે છે કે એ વખત હવે નજીકના ભવિષ્યમાંજ આવી લાગશે જ્યારે સઘળા સાઉથ આફ્રિકનો, યુરોપમાં તેમનું ત્રમે ત્યાં મૂળ હોય છતાં, યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સમાં જેમ અમેરીકનો પોતાને અમેરીકન કહેવડાવે છે તેમ પોતાને સાઉથ આફ્રિકન કહેવડાવતા યજી જશે. મી. સ્ટ્રાયડમ ને ગોરાવાદનો જે રોજ લાગેલો છે તેમાંથી જ્યાં સુધી તેઓ મુક્ત નહિ થાય ત્યાં સુધી એ મુખદ દિવસ, કે જેનું મી. સ્ટ્રાયડમ સ્વપ્ન સેધી રહ્યા છે, તે દક્ષિણ આફ્રિકાને માટે દુર્લભ છે. યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ અને દક્ષિણ આફ્રિકા વચ્ચેનો મૂળ તફાવત, જે મી. સ્ટ્રાયડમ સમજવા માંમતા નથી, તે એ છે કે, અમેરીકાના બંધારણ માં જ્યારે વર્જીએને કશું સ્થાનજ નથી ત્યારે અહિં દક્ષિણ આફ્રિકાનું બંધારણ વર્જીએના પાયાપર રચાયેલું છે. અમેરીકામાં કાળા અને ગોરા સઘળા અમેરીકન તરીકે ઓળખાવામાં ગર્વ લે છે જ્યારે આ દેશમાં અહિંના ખરા બુખીપુત્રોને આફ્રિકનો તરીકે ઓળખાવા ના અને એ રીતે સ્વિકારવાના પોતાના જન્મસિદ્ધ હકને માટે લડવું પડી રહ્યું છે. સરકાર તેઓને હક પૂર્વક “નેટીવો” અથવા “બાન્ટુ” (જેનો અર્થ “લોકો” થાય છે) તરીકે સંબોધે છે. અલખત અમેરીકાના કેટલાક સધન સ્ટેટ્સમાં વર્જીયા વર્તી રહ્યો છે પરંતુ તેના બંધારણમાં તેને સ્થાન નહિ હોવાથી તે નાહુદ ધવાની અણીપર છે જ્યારે દક્ષિણ આફ્રિકામાં તો તે વધારેને વધારે ઉડાં મૂળ ધાલી રહ્યો છે.

પછી વડા પ્રધાને કહ્યું કે, યુરોપના યુદ્ધો અને અન્ય તકલીફો વખતે શ્રુતકાળમાં અમેરીકાના અને દક્ષિણ આફ્રિકાના લોકોએ તેનાથી અળખા રહેવાનું પસંદ કરેલું હતું. પરંતુ કષ્ટ રીતે એ મી. સ્ટ્રાયડમે નહિ કહ્યું. દક્ષિણ આફ્રિકામાં માત્ર નેશનલીસ્ટોનો અંત ઉચ્છવાદી વર્ગ, જે આજ સત્તા માં છે, તેજ યુરોપની તકલીફને વખતે તેની મદદે જવાની વિરૂધ્ધ યજી મેડેલો હતો. બાકી આખા દેશે જનરલ સ્મટસની સરદારી નીચે તેમાં મહાન ખામ જાળવ્યો હતો. અને ઉપરોક્ત

ઉચ્છવાદી વર્ગ તેના દરેકે દરેક રચનાક કાર્યને તોડી પાડતા મથી રહ્યો હતો. બીજી તરફથી અમેરીકાએ ખરે લોકો યુરોપના દુહમાં તન, મન અને ધનથી ઝંપલાવ્યું હતું.

અન યુદ્ધના પરિણામે જે આ ઉચ્છવાદી વર્ગ હવે સમજતો થયો હોય કે, “જોવા સાંજેગો ઉભા થઈ શકે છે કે જ્યારે આપણે સૌ જોએ પશ્ચિમના અને લોકશાહી જીવન માર્ગમાં જાનનારા જોએ તેઓ આપણું અસ્તિત્વ ટકાવી રાખવાને યા તો સંમતી થઈ ઉભવું પડશે અથવા તો એકે એકે નાહુદ યજી તકવારી રાખવી પડશે.” તો ખરેખર આશિર્વાદ રૂપ ગણાય, પરંતુ વડા પ્રધાનની બાબા સમજ શકાતી નથી. એક તો એ કે તેમના રીપબ્લીકના સ્વપ્ન સાથે તે બંધ મેષતી નથી અને બીજું જ્યારે તેઓ લોકશાહી જીવન માર્ગની વાત કરે છે ત્યારે એ જીવન માર્ગને માટે તો દક્ષિણ આફ્રિકાના સઘળા કચડાયેલા લોકો લડી રહ્યા છે, વડા પ્રધાન તો લોકશાહી જીવન માર્ગની માત્ર વાતો કરે છે પરંતુ તેમની કરણી ફેશીસ્ટવાદી જીવન માર્ગની છે. કે જેનું અંતિમ પરિણામ વિનાશ કારકજ નીવડશે.

ખરો વખત તો એ આવેલો છે કે જ્યારે આપણે સૌએ પશ્ચિમ કે પૂર્વ નો જીવન માર્ગ નહિ પરંતુ સત્ય, ન્યાય અને નીતીપર રચાયેલો ખરો જીવન માર્ગ પ્રહણ કરવો પડશે. તેજ દક્ષિણ આફ્રિકાનું અસ્તિત્વ ટકી રહેશે. અમને ભય છે કે મી. સ્ટ્રાયડમ અને તેમની સરકાર તેના કરતાં ઉલટીજ દિશાએ જઈ રહ્યાં છે.

હોંડ અને પાકીસ્તાન રેલ સંકટ નિવારણ

૬૫૬

અમને તોષ લેતાં ધણે આનંદ રસ્તાનમાં એશીયાના ઇતિહાસમાં અપૂર્વ એવી ભયંકર અને ખતરનાક રેલ આવવાથી ધરખાર વગરના યજી પડેલા કરોડો લોકોનાં સંકટ નિવારણ માટે સાઉથ આફ્રિકન રેલ કોર્પોરેશનના સોસાયટીએ કરેલી અપીલને પ્રત્યુત્તર આપવા લોકોએ સઘળા રાજકીય તેમજ અન્ય મતજોદાને બાણ્યે મુકી દષ્ટ સંમતી થઈ ફાળો કરવાનો ઠરાવ કર્યો છે. ડરબનમાં તેને માટે કેમના સઘળા વર્ગોનું પ્રતિનિધિત્વ ધરાવતી એક ખાસ કમીટી રચાઈ છે. અમે આશા રાખીએ છીએ કે અન્ય પ્રાંતો માં તેમજ નાના મોટાં દરેકેક શહેરો માં પણ અને યુજી યુજીમાં વસતા

રહેરહેક ઢોંઢી માનવતાના આ મહાન કામમાં પોતાનાથી બનતી ઉદાર મદદ કરજે. સઘળા નાણા સાથિય આ-ક્રિકન રેડ ક્રેસ સોસાયટીને મોકલી આપવાના છે જે છનીવા ખાતે તેના મુખ્ય મથકપર રવાના કરશે અને ત્યાં થી ઢોંઢ અને પાટીરતાન મોકલી આપવામાં આવશે. અમુક દેશનું નામ આપીને નહિ મોકલવામાં આવેલા હોય તે સઘળાં નાણા બંને દેશોને સરખે ભાગે વહેંચી દેવામાં આવશે. અમારી નક્ક સલાહ છે કે મોઢએ પશુ અમુક દેશનું નામ નહિ પાડતાં એ વરતુ રેડ ક્રેસ સોસાયટીની મુનસુધીપર ઊડાવતી ભેઢએ. આક્રિકન ટેકસટાઇલ મીલ, પ્રીકલીલ રોડ, ડરબનના ઢોંઢી કામદારોએ પ્રત્યેકે શી. ૧૦ની રકમ

૬-૮માં આપવાનો દરાવ કરી જે સુંદર દાખલો બેસાડેલા છે તેને માટે અમે તેઓને ધન્યવાદ આપીએ છીએ.

સઘળાને પોતાની રકમ રેડ ક્રેસ સોસાયટીની પોતાના વિભાગની શાખા પર મોકલવા વિનંતિ છે.

‘ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન’ની ચાલાતી આવેલી પ્રયા છે કે આવા રાષ્ટ્રિય અમલવા પ્રસંગે આ પત્રમાં ૬-૮ ખોલવું. દુર વસતા જે બાઢખો પોતાની રકમ આ પત્રપર મોકલવા ઢવ્ઢતા હોય તેઓ તેમ કરી શકે છે. તેની પહેલાં ‘ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન’માં સ્વિકારવામાં આવશે અને એ રકમ ડરબનના રેડ ક્રેસ હાઉસ, ઓલ્ડ ફોર્ટ રોડપર મોકલી આપવામાં આવશે.

નોંધ અને સમાચાર

બાન્ડુ ઐજ્યુકેશન એક્ટપર બીશપ ઇનમેન

પોતાના ચર્ચની ગયા રીવારે મેરીટઅર્ગમાં મળેલી હજી વાર્ષિક પરિણમમાં પ્રવચન કરતાં નાટાકના બીશપ રાષ્ટ રેવરન્ડ વરનન ઇનમેને જણાવ્યું હતું કે બાન્ડુ ઐજ્યુકેશન એક્ટની અસર એપાર્ટહેડના પ્રગંડ હિમાયતીઓએ ધારેલી છે કરતાં શુદ્ધી આવે તો કશીજ નવાઢ નહિ.

બીશપે કહ્યું કે “એ કાયદાથી ઉભી મજબૂતી રિયલિટિ નિરાશાજનક નથી. તેના પશુ સારા મુદાઓ છે કે જે મહિ રિવક રતું એ ઊકરમન જ ગણાય.

બીશપે કહ્યું કે “પરદેશમાં પ્રસિદ્ધ યનાં ફેટલાંક જનાપદાર ધાર્મિક સાગ વિકા એવું ઊપે કે હવે પછી આક્રિકન બાળાને બીનાં ધોરણ કરતાં ઉચુ શિક્ષણ નહિ મળે એ અસત્ય અને મુર્ખા તા બરેકું જ ગણાય.

તેમણે કહ્યું કે “આપણા સલામને એ રીને મદદ મળી નહિ શકે. એ વિગે જરાયે શંકા રહેવી નહિ ભેઢએ કે બાન્ડુ ઐજ્યુકેશન એક્ટની પાછળ રહેલી સરકારની નીતી પરદેશી ટીકાકારોના નેટમીજ અગે તિરકારયુક્ત ગણીએ છીએ. પરંતુ હવે એ દેશનો કાયદો બનેલો છે અને આપણી દરજ છે કે તેમાંથી નેટસો લાભ ઉઠાવી શકાતો હોય તેટલો ઉદાતવામાં આપણે આક્રિકનોને બનતી સચળી મદદ કરવી ભેઢએ.”

આ બાબતની અમારા અગ્રનેખમાં અમે ચર્ચા કરી છે.

શૌચ લેવા જેવો દાખલો ખાસ કરીને આપણા લોકોમાં લગો અને એવા અન્ય પ્રસંગોએ ખાનખાન માં અડગક નાણા જરવાદ કરવાની પ્રયા પડી ગઇ છે. એ ચીલામાંથી

બહાર નીકળવાની ઢવ્ઢા કરનાર સમાજમાં ટીકા ચાપ તેની ઢકીએ બહાર નીકળી શકતા નથી. હિંમત કરી જે બહાર નીકળે તો તેઓનું તેસજ સમાજનું અને માનવજાતીનું કલ્યાણ ચાપ. નાના માણસો તેમાંથી બહાર નીકળતા લાગ્યા છે પરંતુ તેમને વિગે તો એવું કહેવાય કે ખરચ કરવો પોપાતો નરોતો એટલે બાઢ સાધુ બન્યા. એટલે ખરી રીતે મોટા પૈસાદાર લોકોએ દાખલો બેસાડવો ભેઢએ. એવો એક સુંદર દાખલો સાથિય આક્રિકન પરમેનન્ટ મ્યુચ્યુઅલ બીલ્ડીંગ એન્ડ ઇનવેસ્ટમેન્ટ સોસાયટી એ ડરબનમાં પોતાનાં નવાં મકાનું વાસતું કરતાં બેસાડેલો છે, જેને માટે એ સોસાયટીના બ્યરચાપોને ધન્યવાદ ઘટે છે. તેઓએ એ પ્રસંગે ચાલતી આવેલી મોકલેલ પાટી આપવાની પ્રયાને નહિ અનુસરતાં પા. ૭૫૦ની રકમ પોને પસંદ કરેલાં પંદર સ્થળોએ દાન કરવાને ડરબન એન્ડ ડીરક્ટીકટ કમ્યુનીટી ચેરટને આપેલી છે. એ સુંદર ચેટાની કદર કરતાં મી. જી. નાખનાએ ‘નાટાલ મરકયુરી’માં દર્શાવેલા નીચેના મતને અમારી ખાતી છે કે પશુ લોકો સંમત યરો:

“.....હું આશા રાખું કે આ સુંદર દાખલાનું અન્ય પહેડીએ અનુ-કરણ કરશે. આજે આખાં ડરબનમાં એટલાં બધાં નવાં મકાનો બંધાઢ રલાં છે તે પરથી ખ્યાલ કરો કે એ બધાં જે આ પ્રમાણે કરે તો ફેટલી મોટી રકમ દાનમાં આપાય. જેઓ પૈસાદાર છે અને જેઓને ખોરાક મળી શકે છે તેઓને ખવડાવવામાં હું માનતો નથી. આપણા ચહેરમાં અને ચહેરની આસપાસ જે સેકેટો કુટુબોને અધી બુબ્યા સુઢ રહેવું પડે છે તેઓને ખવડાવવામાં હું માનું છું.”

મી. એસ. જે. સ્મીથને અભિનંદન સોસાયલ વેલફેર ઓશીસર મી. સી. એ. હીમનેટની સાથે મસલત કર્યા બાદ નેટીવ એડમીનિસ્ટ્રેશન કમીટીના પ્રમુખ કાઉન્સીલર એસ. જે. સ્મીથે આક્રિકનો ના ધરોની જમીનમાં ફળના જાડો વાવવા પેટે પા. ૧૦૦૦ની મદદ કરવા સુચના કરી છે. મી. સ્મીથે ટાઉન કલાકર્ને એક કાગળ લખી જણાવેલું છે કે આ જાડોથી આક્રિકનોને ત્રણ લાભ યરો: તેઓને પોપણ મળશે, તેઓની જગ્યાની શોખા વધશે અને ઊંચો મળશે. લેમોન્ટવીલ, ચેસ્ટર વીલ, મોમનવીલ જેવી જગ્યાઓએ પ્રત્યેક આક્રિકન કુટુબને એક આંબો, એક એવોકાડા પેર, એક જમરખ અને બે પૈપવાના જડ આપવા મી. સ્મીથે સુચનું છે. તેમણે જણાવ્યું છે કે સોસાયલ વેલફેર વર્કરો જાડોની સંભાળ રાખવા આપત નિરાજોમાં ઊકરોએને અને કુટુબોને બાપણો આપવાં ભેઢએ. તેમણે જણાવ્યું છે કે આ યોજના

સામે પ્રધાનથી વાંધો નહિ લઢ શકાય અને જાડોના ખોરાક પુરો પાડવાના શુભોને અવગણી નહિ શકાય. મી. સ્મીથે આ દરખાસતપર સોસાયલ વેલફેર ડીપાર્ટમેન્ટનો રીપોર્ટ માંખવા ને નેટીવ એડવાઇઢરી બોર્ડની આવતી મોર્ટીગના એન્ડાપર તે દાખલ કરવા ટાઉન કલાકર્ને સુચના કરી છે. મી. એસ. જે. સ્મીથનું આ પમહું પ્રશંસનીય છે અને તેને માટે તેમને અભિનંદન ઘટે છે. પરંતુ આક્રિકનો ને સૌથી મુખ્ય જરૂર તો જમીન માલીકીના હકની છે, જે સરકાર આપવા માંગતી નથી. બ્યાં એ હક તેઓ ભોગવતા હતા-લાંથી પશુ તેઓ ની પાસેથી તે છીનવી લેવામાં આવ્યો છે. આ જાડોને ઉછેરીને મોટાં કર્યા બાદ અને ફળ આપતાં ચાપ ત્યારે પુરોપીયનો માટે માર્ગ કરવાને આક્રિકનોને ત્યાંથી નીકળી જવાતું દરમાવ વામાં નહિ આવે તેની તેઓને ખાંધે ધરી શું છે? ગોરા રાજ્ય કર્તોએની શું એજ નીતી પરંપરાથી ચાલતી આવેલી નથી?

યુનાઇટેડ નેશન્સમાં ઢોંઢી સવાલ

યુનાઇટેડ નેશન્સની જનરલ એસેમ્બલી ની દસમી બેઠક સપ્ટેમ્બર તા. ૨૦મીના ન્યુયોર્કમાં ખુલશે. તેમાં ઢોંઢનું ડેલીગેશન શ્રી વી. કે. કૃષ્ણ મેનનના નેતૃત્વ નીચે જશે. ડેલીગેશન ના નીચેના સભ્યો નીમાયા છે: શ્રી વી. કે. કૃષ્ણ મેનન (પ્રમુખ), જનાપ અલી પત્ર જંગ (ધેરા ખાતે ઢોંઢના એમ્બેસડર), શ્રી અશોક કુમાર સેન (કલાકાતાના બારિસ્ટર) રેવરન્ડ જે જે ડીસોજા (પુના), મી. આરથર એસ. લાલ (યુનાઇટેડ નેશન્સ ખાતે ઢોંઢના કાયમના પ્રતિનિધિ). તેમાંથી મોઢ ન જઢ શકે તો તેના બદલામાં: મોદાલના મહારાવ બીમસિંહજી બહા દુર, મી. સી. બી. પર્વોમનેન (પાલો મેન્ટના મેમ્બર), શ્રી. આર. વેકટ રામન (પાલોમેન્ટના મેમ્બર), મી. ડી. કે ખોડઆહ (પાલોમેન્ટના મેમ્બર), શ્રી એ. ડી. મણી (નાગપુરના ‘હિત-વાર્ડ’ના તંત્રી). પાલોમેન્ટરી સલાહકારો: મી. પી. એસ. નાસકર (પાલોમેન્ટના મેમ્બર), ડા. શક્તિવ્રહ્માદ શાહ અનસારી (પાલોમેન્ટના મેમ્બર), શ્રી દલજીત સિંદ (દિલ્હી સ્ટેટ એસેમ્બલીના સભ્ય). લીમલ એડવાઇઢર: શ્રી સી. આર. પટ્ટાભિ રામન (મદ્રાસના બારિસ્ટર). સલાહકારો: શ્રી એમ. બારમવ (બોલ ઇન્ડિઆ ટ્રાંસિસ કમીટીના કાયમના સેક્રેટરી), શ્રી ડી. જે. નટ-રાજન (પરદેશ ખાતાના ડેપુટી સેક્રેટરી), શ્રી બી. રાજન (ન્યુ યોર્કમાં યુનાઇટેડ નેશન્સ ખાતે કાયમના ઢોંઢ ના પ્રતિનિધિ), શ્રી આર. જયપાલ

યુનાઇટેડ નેશન્સ ખાતે ઢોંઢના કાયમ ના પ્રતિનિધિ મંડળના પહેલા સેક્રેટરી), મી. એમ. ઇ. ચક્રો (યુનાઇટેડ નેશન્સ ખાતે ઢોંઢના કાયમના પ્રતિનિધિ).

આવતો અંક બંધ રહેશે અમારા કામ કરનારાઓને ઓલોગિક કાયદા મુજબ વખ ની ત્રણ આડવાડીવાની છુટી આપવી પડે છે તેથી ‘ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન’ના આવતાં આડવાડીયા (સપ્ટેમ્બર તા. મુકમી) નો અંક બંધ રહેશે. ઢીવાળી ના ખાસ અંકને માટે અમે વાયકોને લેખો, કાવ્યો, રમુજી દુયકાઓ વિગેરે મોકલવા વિનંતિ કરીએ છીએ. અક્ટોબરની મધવચ મુધીમાં તે અહિ આવી જવાં ભેઢએ. લાંબા લેખોને અમે ધ્યાન આપી નહિ શકીએ. ટુંક અને મુદારારનું લખાણ હોવું ભેઢએ. લખાણો સ્વિકારવા તું તંત્રીની મુનસુધીપર રહેશે. જેને લખાણ પાછાં ભેઢતાં હોય તેમણે પોતાના એડ્રેસ વાળું પોસ્ટેજ સ્ટાંપ મારેલું કવર લખાણ સાથે મોકલવા કૃપા કરવી. તંત્રી: ‘ઇન્ડિઅન ઓપિનિઅન’.

પબ્લીક રીવિઝન્સ ઓશીસર: શ્રી વી. આર. બટ (ન્યુ યોર્ક ખાતે પબ્લીક રીવિઝન્સ ઓશીસર), મીસ વિલામ્સ (ન્યુ યોર્ક ખાતે આસીસ્ટન્ટ પબ્લીક રીવિઝન્સ ઓશીસર).

મૃત્યુ

(પં. નરદેવ વેદાલંકાર)

મનુષ્યને ધણાં દુઃખોનો સામનો કરવો પડે છે પણ એ 'સહુમાં' જરા, વ્યાધિ અને મરણને મહા દુઃખ ગણવામાં આવ્યાં છે. કારણ કે એમનું નિવારણ આજ સુધી શોધી શકાયું નથી. ગમે તેવા સ્વસ્થ અને સાવચેત શરીરમાં પણ રોગ ક્યારે છુસી જશે, એ કોણ કહી શકે છે? ઘડપણ દરેક ને આવે જ છે. અને મૃત્યુથી ગમે તેવી શક્તિશાળી વ્યક્તિ પણ બચી શકી નથી. વિજ્ઞાનની મોટી મોટી શોધો છતાં માનવી આ ત્રણ દુઃખો પર વિજ્ય મેળવે શક્યો નથી. આ ત્રણે માણસને કેવી લાચાર અને અશક્ત સ્થિતિમાં મુકી દે છે એ સર્વના અલ્પ ભવની વાત છે.

આ ત્રણે દુઃખોમાં પણ મૃત્યુ દુઃખ તો ઘણું વસતું છે. મૃત્યુ / આરતાં માણસ પોતાના વર્તમાન / જીવનને ખોષ ખેસે છે, એટલે જ એનાથી ભક્ષ ભક્ષા ધુજી ઉડે છે. મૃત્યુ સર્વને કલ્પાંત કરતાં મુકતું જાય છે. આ મૃત્યુને જોઈને જ રાજકુમાર સિદ્ધાર્થે પોતાની રાજગાદીનો ત્યાગ કર્યો. પોતાના કાકા અને પ્રિય ભગિનીના મૃત્યુને જોઈને જ મુળશંકર પોતાની માતાના દુઃકાળા ખોળાને છોડીને ચાલી નીકળ્યો. આ મૃત્યુની શોધમાં જ એકે શુદ્ધત્વનું પદ મેળવ્યું અને ખીજાએ ઋષિ દ્યાનદના રૂપમાં પોતાનું નામ અમર કર્યું.

આ મૃત્યુ શું છે? આત્મા આ શરીરને છોડી જાય છે, તેનું જ નામ મૃત્યુ છે એમ સદુ સારી રીતે સમજો છે. મૃત્યુ એટલે પંચતત્ત્વના બનેલા આ દેહનું વિસર્જન. આ પિંડના પૃથ્વી, પાણી, તેજ, વાયુ અને આકાશનાં તત્ત્વો છુટાં થઈ અણાણાં એજ તત્ત્વોમાં બળી જાય છે. મનુષ્યના આત્માને આ દેહ સાથે નાશ થતો નથી. ગીતાના ખીજા અધ્યાયમાં આત્માની અમરતાનું તત્ત્વજ્ઞાન સુંદર શબ્દોમાં સમજાવતાં કહ્યું છે:

ન જન્મ પામે ન કદાપિ. મૃત્યુ, ન્દેનો ન તે, કે ન હશે ન પાંછો; અ જન્મ તે નિત્ય સદા પુરાણ, હૃદયે શરીરે ન હણાય તે તો.

આત્મા મૃત્યુ પછી પણ કાયમ જ રહે છે. જન્મ પહેલાં તે અવ્યક્ત હતો. મૃત્યુ પછી પણ અવ્યક્ત થઈ ગયો. જીવન કાળ દરમીયાન જ તે વ્યક્ત થયો હતો. પણ આનો અર્થ એ તો નથી જ કે તે મૃત્યુ પછી હૃદયે અવ્યક્ત જ રહેશે, તે અવ્યક્ત થયેલા આત્મા ફરીથી કોઈ પણ દેહને ધરીને વ્યક્ત થાય છે.

મૃત્યુ વખતે માણસની દશા કેવી હોય છે તેનો ચિતાર બદદારપુષ્ક ઉપનિષદમાં આપવામાં આવ્યો છે. ઋષિ કહે છે કે માલવી લદાયેલું એક માકું જીંચું કરતું આમળ વધતું જાય છે. તે ભારને લીધે જલદી ચાલી શકતું નથી. તેમજ મૃત્યુના સમયે અનેક કર્મોના ભારથી અને રોગોથી અશક્ત થયેલા શરીરને પ્રાણી ધીમે ધીમે ખેંચતાં હોય છે. પાપનો ભર વહન ન થઈ શકવાથી મૃત્યુ તેને ડરાવે છે. અને ઉદાસ મને માનવી જીવન પાપ ન કરે છે.

મૃત્યુ વખતે મનુષ્યના હાથ, પગ વગેરે અવયવો શિથિલ બની જાય છે. ઇન્દ્રિયો તેના કાણુમાં રહેતી નથી. કહેવું કંઈ હોય છે અને ઉચ્ચાર ખીજા કંઈ થઈ જાય છે. શરીર એટલું અધું અશક્ત બની જાય છે કે માણસથી આપ મેળે હસન ચલના થઈ શકતું નથી. કોઈ પણ કાર્ય માટે ખીજાને ટેકા લેવા આવશ્યક થઈ પડે છે. આમ મંદ થતા શરીર રૂપી દીવામાંથી જાળે તેજ પ્રુટતું જાય છે. તેની જ્યોત નિસ્તેજ બનતી જાય છે. આમ થતાં સર્વ પ્રથમ તેની વાણી મનમાં લય પામે છે. એટલે મરણોન્મુખ મનુષ્ય ખોલી શકતો નથી. લોહો કહે છે કે હજી જોળાયે તો છે પણ ખોલી શકતો નથી. ધીમે ધીમે તેનું મન પણ પ્રાણમાં ભોપ પામે છે. ત્યારે કહીએ છીએ, હજી મરમી તો છે પણ હવે જોળખી શકતો નથી. હવે તેના પ્રાણ અને તેજ તત્ત્વો પણ દેહને છોડી જાય છે. એટલે શરીર દેહનું પડી જાય છે. આ વખતે ઉપનિષદો કહે છે કે જેમ આંખાપરનું પાકું ફળ અથવા તો વડનું પીણું પાન પોતેજ ખરી પડે છે તે રીતે આત્મા આ શરીરને છોડીને ચાલ્યો જાય છે. આત્મ તત્ત્વનું સ્થાન હૃદયમાં માનવામાં આવ્યું છે. શરીરમાંની સંચાલક શક્તિ પ્રાણને વાસ આંખ, કાન, મુખ અને નાકમાં કહ્યો છે. મૃત્યુ વખતે પ્રાણ પોતાનાં આ સ્થાન છોડીને ચાલ્યો જાય છે. કોઈ વખતે માણસની આંખો પુલી રહી જાય છે શેષ વખત તેનું મોં ઉધાકું રહી જાય છે. ત્યારે પ્રાણ ત્યાંથી નીકળી ગયા હોય એમ સમજવું, અન્યથા નાક કે કાનમાંથી નિવદાય થયા હોય એમ સમજવું

મૃત્યુનું આનું સ્વરૂપ સમજવા પછી મથ્ર એ યામ છે કે મરણ તો દરેકને અનિવાર્ય છે. તેમજ એથી આત્મા નો નાશ થતો નથી તો પછી મનુષ્ય ને મૃત્યુ વિષે શોક કેમ થાય છે? તેને

બય કેમ લાગે છે? શોક અને બય અને દુઃખ પેદા થાય છે. મૃત્યુનું મુખ્ય કારણ મનુષ્યમાં રહેલું દર્શન સમજવા છતાં મનુષ્ય તેના અજ્ઞાન અને પ્રભુ પ્રત્યેની અશ્રદ્ધા જ્ઞાનને અમલમાં ઉતારી શકતો નથી. છે. મૃત્યુ પામનાર વ્યક્તિ અને તેના સમા વદાલાં-છટ મિત્રોનો એવો મોહ દુઃખનું કારણ છે. અધુરું.

બેનો મારે અહોપયોગી સુચનાઓ

આ કટારોમાં બેનોના લાભાર્થે યુદોપયોગી સુચનાઓ અમરનવર આપવામાં આવશે. પાકશસ્ત્ર અડાકાની લાખરવડી સામગ્રી : ૧ રતલ બટાકા, ૦૧ રતલ લીલાં મરચાં, ૧ જુડી કોથમીર, ૦૧ રતલ ચણાનો લોટ, નવટાંક ઘઉં નો લોટ, ગીહું, હળદર, ખાંડ, લીંબુ, ૦૧ નારીએળ (લીંબું), ૦૧ રતલ સફેદ તણ, થોડુંક દુધ અને તેલ. લાખરવડી બનાવવાની રીત: મરચાંને પ્રુખ ઝીણું સમારીને તેલમાં સાંતળી નાંખવાં. ત્યાર પછી નારીએળ નું ખમણુ તણ અને સમારેલી કોથમીર તેલમાં સાંતળી નાંખવી. બટાકાને પ્રુખજ બારી છાંચ ઉતારી બારીક છુદો કરી તેમાં સત્રે વરતુઓ ભોળવી દેવી અને રૂગિ પ્રમાણે મીઠું, હળદર, ખાંડ તથા

લીંબુ નાખવાં. ચણાના લોટમાં ઘઉં નો લોટ નાખી પુરી જેવી કણેક બાંધવી અને લુવાનાળી પાટલી જેટલી મોટી પુરી વણવી. પછી તેની ઉપર જરા દુધ લગાવી આમળ તદ્યાર કરેલા મસાલો, પાતરાં પર તેનો લોટ લગાવીએ તેવી રીતે પરતું જરા વધારે પ્રમાણમાં મુકવો, અને પાતરાંની જેમ ગોળ વળી દષ્ટ તેના ત્રાંસા ટુકડા કરવા. બે બાણુ ખુદ્દી રહે ત્યાં જરા કણેક લગાવી દેવી. બધી બાખરવડી તદ્યાર યાવ, પછી કદાઇ માં તેજ મુકી ધીમે તાપે સારી પેંડે લાલ યાવ ત્યાં સુધી તળવી. બાખરવડી બનાવતાં ઠીક એવી વાર લાગે છે પરંતુ તેના સ્વાદમાં તેનું વળતર મળી જાય છે. 'Indian Opinion' Private Bag, Durban.

લોકસભામાં દ. આ.ના સવાલપર શ્રી. નેહરુ

ન્યુ દિહી ખાતે લોકસભામાં વડા પ્રધાન શ્રી નેહરુએ સપ્ટેમ્બર તા. ૫મીના જણાવ્યું હતું કે દક્ષિણ આફ્રિકામાં હીંદીઓ પ્રત્યેની ગેરવર્તણુક નો સવાલ યુનાઇટેડ નેશન્સની જનરલ એસેમ્બલી સમક્ષ ફરી આવશે. એક સત્તાકના જવાબમાં શ્રી નેહરુ એ કહ્યું કે દક્ષિણ આફ્રિકામાં ખીન-ગોરા તરફ ભેદભાવ વાળી વર્તણુક બતાવવામાં આવે છે તેના સંબંધમાં બે બાબતો જનરલ એસેમ્બલીના એજન્ડાપર મુકાઇ છે. તેમાંની એક યુનીયન સરકારની એપાટ'હેડની નીતી ના પરિણામે ઉભા થએલા જનતીય કલહને લગતી છે. આ સવાલપર જનરલ એસેમ્બલીએ દક્ષિણ આફ્રિકા માં જનતીએદની પરિસ્થિતિની તપાસ કરવો સ્વયંચાલુ યુ. એન. કમીશને મધ બેકમાં રીપોર્ટ રજુ કર્યો હતો. કમીશનના મત મુજબ દક્ષિણ આફ્રિકા ની સરકારે હમણાંમાં પસાર કરેલા કાયદા અને ધારાઓ યુનાઇટેડ નેશન્સ ના ખરીતાનો બંધ કરનારા હોઇ તે પ્રત્યે જનરલ એસેમ્બલીએ ખેદ દર્શાવનારો ઠરાવ કર્યો હતો. જનરલ એસેમ્બલીએ યુ. એન. કમીશનને

વિનંતિ કરી હતી કે તેણે યુનીયનમાં જનતીય કલહના સવાલપર જનર રાખવી અને જનરલ એસેમ્બલી સમક્ષ બે બાબતોની રીપોર્ટ રજુ કરવો.

હવેલા થોડાક માસ દરમીયાન કમીશન યુનીયનમાં જનતીએદની સ્થિતિ નો અભ્યાસ કરવામાં રોકાયેલું હતું. કમીશનનો રીપોર્ટ હજુ બહાર પડ્યો નથી.

એજન્ડાપર ખીજી બાબત દક્ષિણ આફ્રિકામાં હીંદીઓ પ્રત્યેની ગેરવર્તણુક ની મુકાયેલી છે. તેના સંબંધમાં યુ. એન.ના સેક્રેટરી જનરલે થોડા વખત પર સીયોર ટ્યુઇડીફેરો, જેઓ ફેરવ જનમન રીપબ્લીકમાં ખાઝીલ ખાતેના એએસેડર હતા, તેમને હીંદ, પાકી-રતાન અને દક્ષિણ આફ્રિકા વચ્ચેની મસલતોમાં મદદ કરવા નીમ્યા હતા. ખખર મળ્યા છે કે યુનીયન સરકારે સીયોર ડીફેરોને સ્વિકારવાનો ઇન્કાર કર્યો છે અને સેક્રેટરી-જનરલને એ મુજબ જણાવ્યું છે. આ સવાલ યુનાઇટેડ નેશન્સ જનરલ એસેમ્બલીમાં ફરી ચર્ચાશે.

આપણી રોજની પ્રાર્થના

સવારની પ્રાર્થના (મતાંકથી આણ)

ધુંગા તે બોલવા લાગે, હુલો પહોડો ચઢે વળી,
જેની કૃપા વડે, વંદું એવા શ્રી ભગવાનને.

સવારના ઇશ્વરને નમન કરવું અને પછી આપણા રોજના કામો શરૂ
તા. મયા અંકના બે શ્લોકો પછી આ ત્રીજો શ્લોક ઇશ્વર સ્તવન છે.
શ્લોક બોલી આપણે ભગવાનને નમીએ છીએ. કૃપા ભગવાન કે જેની

થી-આથી, ધુંગા બોલવા લાગે, હુલો પહોડો ચઢેવા લાગે એવા કૃપાણુ
મત્માને આપણા નમન અને એમની કૃપા આપણા પર ઉતરે એ પ્રાર્થના.
હસિત દુષ્પિત દેખી, ધૌતિકાં માનતો જે,
મૃદુ નવનીત જેવું હૈયું જેવું સદૈવ,
સમ નિઝ પર માંહી, જે નિરાધાર મિત્ર,
પ્રકટ હરિ તણી ત્યાં મૂર્તી દેખું પવિત્ર.

મીઠા, દુઃખી, એ બધાને જે પોતાના ગાને જેમવું મન—હૃદય, કુમળું
પણ હમેશાં હોય, જેમને પોતાના અને પારકા સરખાજ લાગે, અને જે
ાય આધાર વમરનાના મિત્ર અને એવાના હૃદયમાં ઇશ્વરની મૂર્તી દેખું હું.
માં એમને પવિત્ર સમગ્ર એમને સવારના યાદ કરીએ.—અધુરું.

આપણી અંધ શ્રદ્ધા

(પહેલાં પાનાનું અનુસંધાન)

તે ચમત્કારિક છે એવી વાતો
નામે ફેલાય છે અને ત્યાં મંદીર
છે. જે તે મૂર્તિમાં સામર્થ્ય
હું બધું હતું તો પોતાની મેળે તે
બહાર ન નીકળી! પણ જે
જેમાં નથી તે આપણે માનીએ
તેનામાં તે ગુણ કે સામર્થ્ય
વતું નથી. આપણે ત્યાં અગણિત
ત્યો અને દેવરથાનો છે તે છતાં
તેની સંખ્યા વધતી જ ચાલી છે.
ચારી અને પ્રમાણિક માણસને
પ્રતિષ્ઠિત મનવું નથી પણ જેણે
સાર છોડ્યો છે તેને જ જનસમાજ
પ માને છે. બાલિષ્ઠાની વધતી
બલિષ્ઠને લીધે તે ભગવાન અને
અને તનુ ધૃત્ય યતાં જે સામર્થ્ય
માં ન હતું ત તેની સમાધિમાં કે
માં છે એવી શ્રદ્ધા સમાજમાં શરૂ
છે.

નાસ્તિક કે.ણુ?

મુઠ્ઠામાં પવિત્રતા નય. સામાન્ય
નુક અને મદાતમાના બનેના
દાને સાથે રાખીએ તો બનેમાં
ભાત પડશે. શરીરમાંથી ચેતન
હી મયા પછી બને માટી છે.
આપણે તેની સમાધિને પવિત્ર
તા હોવાને લીધે વારંવાર ત્યાં
એ છીએ, તેમાં કંઈ અનિલાયા,
ર. છે. મદાતમાને શાન આપ્યું.
જાનના ઉપયોગ કરવો જાણ્યો,
આચરણમાં હવતું જાણ્યો પણ
ત કરવા ન મદાતમાના નામે
તકારક વાનો ફેલાવેને તેની કીર્તિ
ઈએ છે.એ. તે રચાવને પવિત્ર

માનીએ છીએ અને ત્યાં આગળ
દરેજ સેંકડો, હજારો કે લાખોની
સંખ્યામાં લોખી દર્શને જાય છે. આ
રીતે દર શાલ દેવરથાનો વધતા છતાં
આપણી પંચતા દુર યદ નહીં.
આપણા દારિદ્ર્ય, અજ્ઞાન દુર યમા
નહીં એટલું જ નહીં પણ સાદી
માણસાઈ પણ હજી આવી નથી.
આ બધાં દેવરથાનોથી ક્રિયાકાંડ નિર્માણ
યાય છે. સંતપુરુષોએ કહ્યું છે તે
પ્રમાણે આચરણ કરવાથી ઉત્પત્તિ યાય,
સદ્ગુણી ધરાય સંપત્તી યયાય, સુખી
યવાય છે. વેદના પ્રયત્ને સાષ્ટાંચ
દંડવત પ્રણામ કરવાથી તેના ગુણ
આવતા નથી. તે પ્રયત્નમાં લખ્યા
પ્રમાણે દવા લેવાથી ખીમારી દુર યાય,
પણ આપણે ક્રિયાકાંડ કરીને આસ્તિક
છીએ અને તે કયો એટલે હવે કશું
કરવાનું રહેતું નથી તેવી માન્યતા છે.
પણ હું તો કહું છું કે જે વરત બધાં
છે નહીં ત્યાં તે છે એમ માનવું તે
નાસ્તિકતા છે. કુખંજ માણસ દેવતા
ને પકડવાથી તે સમર્થ નહીં બને.
લાકો ગતાનુમતિક છે.

એક ઉદાહરણ

એક વખતે એક બાઈ નદીએ રનાન
કરવા મયા. રનાન કરીને તેમને
બહાર જવું હતું એટલે તેણે લોટો
નદીની વેતીમાં દાટ્યો પણ તે બપોરે
પાછો આવે ત્યારે જડે કેવી રીતે
એટલ નેનું નિશાના માટે શિવલીંગ
બનાવ્યું. એવામા અક જણ ત્યાં
આવ્યો. તેણે જેવું કે અહીં શિવલીંગ
કેમ બાંધ્યું છે. આને કાઈ પવનો

દિવસ હોવો જોઈએ. તેથી તેણે પણ
શિવલીંગ બનાવ્યું. આ પ્રમાણે દરેકે
શિવલીંગ બનાવ્યું. બપોરે તે પાછો
આવ્યો ત્યારે તેને અનેક શિવલીંગો
જોઈને આશ્ચર્ય થયું. હવે તેને લોટો
જડે કેવી રીતે. જે તે શિવલીંગ તોડે
તો લોખી તેને મારે એટલે તેણે વિચારા
કર્યો કે આ બધું મારાં જ કૃત્યનું
પરિણામ છે. આ રીતે અંધ શ્રદ્ધા
નિર્માણ યાય છે. લોખીને કામના
પૂર્તી માટે દેવતાની જરૂર હોય છે,
તેથી અનેક દેવતાને તેજો માને છે.
તેમને મન શુદ્ધ સદાચારી કર્મમાર્ગી
માણસની કીર્તિ નથી. આ જોતની
સામાજિક અને બાલિક મનોરચનાને
લીધે દેવતાપદ પ્રાપ્ત કરવું સહેલું થયું
છે પણ માણસ બનવું કઠણ છે.
સમાજની પરીક્ષા શુદ્ધિ અને સદ્ગુણ
પર છે; નહિ કે કટલા દેવ દેવતા
કે ગ્રન્થ પરથી. જેલો સમાજ
ચારિત્રવાન, શીલવાન તેટલી સમાજ
માં સત્ય પર નિષ્ઠા વધારે છે, ઇશ્વર
પર નિષ્ઠા હોય તેનામાં સમર્પણરતિ
હોય છે, પોતાના સુખ માટે તે ઇશ્વર
ની પ્રાર્થના નહીં કરે. તે તો સમાજ
ના સુખમાં પોતાનું સુખ છે તેમ
માને છે. કારણ કે સમાજમાં તે
પોતે આવી જાય છે?

સમષ્ટિ માટે

જે પોતાના સુખ માટે ઇશ્વરની
પ્રાર્થના કરે છે તેનામાં આત્મવત્તાવ
નથી. જે સમાજના સુખ, સમાજની
શુદ્ધિ માટે પ્રાર્થના કરે છે તેનામાં
તેટલો આત્મભાવ વિકસિત થયો છે
જેટલો તે સર્વને માટે પ્રાર્થના કરશે
તેટલો તે જીવદશામાંથી ઉપર આવ્યો
છે. પણ પરી ઉદાર યદ શકતા
નથી, મનુષ્ય સર્વને માટે ઉદાર યદ
શકે છે. પોતાની માફક સર્વને
સમજે તે શ્રેષ્ઠ છે. જેટલી તેનામાં
ઉદારતા, પ્રેમ, મૈત્રી છે તેટલો તેનામાં
આત્મભાવ વધારે છે. આપણે મનુષ્ય
છીએ અને મનુષ્ય તરીકે આપણે

જીવવાનું છે એમ આપણને લામણું
હોય તો વ્યક્તિગત સુખની કલ્પના
છોડી દેવી જોઈએ અને સદ્ગુણોની
વૃદ્ધિ થતી રહે એવું વ્યાપક અને
સામુદાયિક ખ્યેય પકડવું જોઈએ. તે
માટે ઇશ્વર વિશેની ભાવના શુદ્ધ
વ્યાપક ધારણ કરવી જોઈએ. વારંવાર
ઇશ્વરની પ્રાર્થના કરવી પડે તેમાં ધર્મ
નથી. પ્રાર્થના એકવાર કરી પછી
ખીજ વારની જરૂર નથી. એકવાર
બધું સમર્પણ કર્યું પછી બાકી શું
રહે?

શ્રેષ્ઠ ભકિત

નાનો બાળક માને હાક મારે છે
પણ મોટા થઈને હાક મારે તો મા
કહેશે કે તું હવે મોટો થયો છે તારી
જાને બધું કર. ખીજને મદદ કરવી
તે હવે તારે શીખવું જોઈએ તેને
બદલે તું મને જીમ મારે છે. તેમ
ઇશ્વરવિષયક છે. આપણામાં એકતા
હોય, એકબીજાને મદદ કરીને અડચણો
દુર કરીએ, રાષ્ટ્રભાવ હોય તો ઇશ્વરને
હાક મારવાની જરૂર ન રહે. ઇશ્વરને
હાક મારવી પડે છે. સદાચારી જરૂર
પડે છે બ્યારે આપણી સર્વ શકિત
ઓળી પડે ત્યારે. બધાં સુખી આપણી
પાસે સો રૂપિયા હોય અને તે સો
રૂપિયામાં સર્વ કામ થઈ જાય એમ
હોય તો કોઈની પાસે માગીશું નહીં.
પણ આપણી પાસે ઝોળા હોય તો જ
આપણે ખીજ પાસેથી માગીશું. તે
જ પ્રમાણે પરમાત્માનું આપણા પર
જીણું છે. જેને જે શકિત શુદ્ધિ આપી
છે તેનો સર્વના કલ્યાણ માટે ઉપયોગ
કરવો જોઈએ. આપણે ત્યાં ભકિત
એકાંગી યદ મદ છે આપણે સમુદાય
ના વિચાર નથી કરતા. આપણે
એટલે આપણે એકલા એમ સમજીએ
છીએ. પણ આપણે એટલે આપણે
સર્વ તે બાબ હોય તો સમાજ સુખી
યાય. ચિત્તની શુદ્ધિ અને સદ્ગુણો
ની ઉપાસના અને તે ઉપાસના દ્વારા
પ્રસંગે ખીજાએ માટે પોતાના સુખનું
સમર્પણ એજ પરમાત્માની શ્રદ્ધ
ભકિત છે.

એટલું તમે જાણો છો કે કેનેડાની વિશ્વ વિખ્યાત કંપની
સન લાઇફ ઓફ કેનેડા
ઉપરાંત કંપનીના હોય સત્તાવાર એજન્ટ છીએ.
ઉપરાંત
દક્ષિણ આફ્રિકાની વરિષ્ઠ અદાલતની કેપ ઓફ ગુડ હોપ પ્રીવીન્ટીવલ ડીવીઝન
ના સરકાર વરફી નીમણેલા અંગ્રેજ તથા ગુજરાતી ભાષાવતરકાર છીએ
તેમજ અવેની ઈમીગ્રેશન અંગેનું કોઈ પણ જાતનું કામકાજ વિના વીસા
ત્વરીત ગતીએ થઈ શકે છે.

1. Wherever there is a particular Life Assurance Problem a Sun Life of Canada Plan can solve it.
2. Prompt settlement of claims is a maxim of the Company's Management.
3. During 1951 the Company paid over £31,000,000 to annuitants, policy holders and their families.

The Sun Life of Canada is a Leader in World Wide Assurance
Consult us first.

C. C. PALSANIA
GENERAL AGENT
Business, Estate, Financial, Insurance and Immigration Consultant.
Sworn Translator.

100 Sir Lowry Road,
P.O. Box 4624. CAPETOWN
Phone 32390

ભારતનો પત્ર

(અમારા અખરપત્રી તરફથી)

ચુંબક, તા. ૨-૯-૫૫.

ફીરંગી સંસ્થાનો પ્રશ્ન

હું પણ ભારતમાંના ફીરંગી સંસ્થાનોનો પ્રશ્ન ભારત વાસીઓના મનમાં મોખરે રહ્યો છે. ફીરંગીઓના ગોળાખાર અને અમાતુષી જીવનશૈલીનો અભાવ વિના હું પણ સલામતીઓની ટુકડીઓ ગોરામાં સલામત કરવા નમ છે. સર્વ પક્ષી ગોવા રાષ્ટ્રીય કૌશલ્ય વ્યક્તિગત તથા સામુહિક સ્વરૂપે સલામત યાજી રાખવાનો નિષ્કર્ષ કર્યો છે. ૧૫મી ઓગસ્ટ પછીથી હવે ટુકડીઓ નાની નાની સંખ્યામાં મોકલવામાં આવે છે. ગોવા વિભાગ સમિતિએ તા. ૨૭ ઓક્ટોબરે આંધી ન્યાતિના દિવસે ૫૦૦ સલામતીઓને મોકલવાનો નિષ્કર્ષ કર્યો છે. એ પછી શરૂ કરનારા સામુહિક સલામતી પુનઃમુક્તિ કર્યો આ ટુકડીને મોકલારો. ગાંધી ન્યાતિના દિવસે ૬૫૫માં સામુહિક સલામત કરવા માટે મોટી સંખ્યામાં સલામતીઓને મોકલવાનો ગુજરાત સમાજવાદી પક્ષની કાર્યાલય સમિતિએ ઠરાવ કર્યો છે. દીવમાં પણ સલામત માટે એક ટુકડી બંધો.

ધાર્યા કરતાં વિશેષ

૧૫મી ઓગસ્ટના સલામતી ધાર્યા કરતાં પણ વિશેષ ઘણાં આવ્યાં છે. આ સલામતીઓ ત્યાં જઈને ફીરંગીઓને ઢાંકી કાઢશે કે તેમને સીધું કાંઈ તુકસાન કરશે, એમ તે કાંઈ હતું જ નહિ. પરંતુ એ દિવસના બનાવે સમગ્ર વિશ્વને ગોવાના સળગતા પ્રશ્ન અંગે જાગૃત કરી દીધું. આ પહેલાં વિશ્વના લોકમતને ગોવાના પ્રશ્નમાં જાણ રસ નહોતો. વિદેશોના અખબારોમાં વિદેશી અખરપત્રોએ નજરે જોઈને મોકલેલા શાંત સલામતીઓના ગોળા અને લાકીઓ સામેના હિમત ભરી સાહસના દેવાલથી વિશ્વના લોકમતને સસ હકીકતો જાણવા મળી. વિદેશી અખબારોનાં આ બનાવે જમા ડેલી ચર્ચાથી પશ્ચિમી પ્રજાઓના મનમાં જે ખેડી બ્રમણ્યો ભરાઈ હતી તે પણ આંગી ગઈ. ફીરંગીઓએ સલામતીઓ ડાકેલી ડાકેલી એકએક ગોળા ભારતમાંના ફીરંગી સંસ્થાનવાદના ક્ષેત્રમાં ખીલા સમાન નિવડી છે. વિશ્વના પ્રજાધારો જોઈને આને ફીરંગીઓ પણ પરતાઈ રહ્યા છે કે, તેમણે આમ ગોળાખાર નહિ કર્યો હોત તે સારું થાત અને એ પછી ઘણી ટુકડીઓ ગોવામાં સલામત કરવા માટે મધ પણ ફીરંગીઓએ તેમના પર ફરી ગોળાખાર કરવાની હિમત કરી નથી.

ચિન-જર્મી ગોળાખાર કરીને ફીરંગીઓ વિશ્વની નજરમાં દલકા પડ્યા છે અને તેથી ફીરંગીઓનું કુશાસન ઉઘાડું પડી ગયું છે. યુરોપ-અમેરીકાના ઘણા અખબારોએ ફીરંગીઓના ગોવા સોંપવાના ઇનકારના ખોટાપણા પ્રત્યે ધ્યાન ખેંચીને કિસ્મતને લાવિના એવાં ઘણાં જોળખવાની સલાહ આપી છે. ગોવા ના બનાવો એશિયામાં શાંત થવા લાગેલી પશ્ચિમ ભૂમિની શેષની લાગણી ફરી ઉજરવા સિવાય બીજા કોઈ ઉપયોગી હેતુ સારતા નથી. યુરોપીયન લોકમત જે પહેલાં તટસ્થ હતો તે હવે ભારત તરફી બનતો જાય છે અને ગોવાને સુકત કરવા માટે પોર્ટુગલ પર ઘણાં કરી રહ્યો છે. ૧૫મી ઓગસ્ટે શહીદોના બનાવે ગોવા માટેની લડતને વેગ આપ્યો છે અને આ શહીદોનાં બલિદાનો નિષ્ફળ નથી થયાં એ દેખીતું છે.

નવું અહિંસક શાસ્ત્ર

ગોવાના સલામતી આંતરરાષ્ટ્રીય ક્ષેત્રે સલામતી અસરકારકતા પુરવાર કરીને વિશ્વ માટે એક નવું અહિંસક શાસ્ત્ર પુરું પાડ્યું છે. આંતરરાષ્ટ્રીય ક્ષેત્રે દેશ દેશ વચ્ચે જગડા ઉભા થતા રહેવાના અને તેનો યુદ્ધનો માર્ગ અપનાવવા સિવાયનો પર્માણ આમ ભારતે પુરા પાડ્યો છે. સલામતીના મંત્રદાતા મહાત્મા ગાંધીના આ હથિયારને વધુ વિશાળ ક્ષેત્રમાં પ્રસારિત કરવાનું ગાંધી શ્રીને હજારો કાર્યો જાય છે.

સંપૂર્ણપણે કપાઈ ગયા

એક બીજાના પ્રદેશમાંની તમામ રાજદારી ફેરીઓ અંધ થતાં ભારત અને પોર્ટુગલ વચ્ચેના સંબંધો હવે સંપૂર્ણપણે કપાઈ ગયાં છે. છેલ્લા દિવસોમાં ગોવામાંથી ભારત આવવા માટે ગોવામાંની ભારતીય કાઉન્સિલની ફેરીઓ આગળ રોજ સેકડો માથુસોની કતારો જમતી હતી. તેમને સર્વને છુટે હાથે પરમીટો અપાઈ છે. ચુંબક અને કલકત્તાના અંદરેએ ગોવા જતા જહાજોને કામદારોએ અહિંકાર કર્યો છે, તેની અસર યદ રહી છે. હવે આ અહિંકાર ભારતના તમામ અંદરેને હાથ પડશે. આ અહિંકારને પરિણામે વિદેશી જહાજોને કરાચીથી સીધા ગોવા જાય છે. પરંતુ હવે પછી એક વખત ગોવા જઈ આવેલા જહાજને પણ આ કામદારો હાથ નહિ લાગે. આનું એક પરિણામ એ આવ્યું છે કે, ભારતમાં ખેંચાએ પોર્ટુગીઝ પ્રદેશ આક્રમક સહિત બીજા પોર્ટુગીઝ પ્રદેશો

માંથી માલ (ખાસ કરીને કાચું) આયાત કરવા માટે લેટર ઓફ ક્રેડિટ ખોલવાનું અંધ કર્યું છે. કેમકે ત્યાંથી માલ અદે અને ભારતમાં કામદારો ઉતારવા ન હે તે ભેંકના તે નાણા જાળવ. પરિણામે પોર્ટુગીઝ પ્રદેશો સાથેનો કારોડોનો વેપાર અંધ પડી ગયો છે. દિલ્હીથી કાઠી સુકતમાં આવેલા ફીરંગી ઓલખાએ સિલોનમાં ફેરી ઓલખાની રજા માગી હતી પણ સિલોન સરકારે એવી રજા આપવાની ના પાડી દીધી છે.

પાકીસ્તાનની સહાય

આને પોર્ટુગીઝને પાકીસ્તાન સર્વ પ્રકારે સહાય કરે છે. કરાચી અંદરે સર્વ સગવડો આપવા ઉપરાંત અનાજ-શાકભાજી પુરાં પાડે છે. કરાચીથી ગોવાની ખાસ વિમાની સર્વિસ ચલાવે છે અને ફીરંગીઓના લાભાર્થે કરાચી અને ગોવા વચ્ચે છેલ્લે છેલ્લે સીધો વાયરલેસ વ્યવહાર શરૂ કર્યો છે. આથી ભારતને તુકસાન કરવા સિવાય તેને કાંઈ જ લાભ નથી. ફીરંગીઓ સાથે કાંઈ તેને ખાસ વેપાર નથી. ફીરંગીઓ તેને કાંઈ કામ પણ લાગે તેમ નથી. પાકીસ્તાન આનું પરિપત્ન યોજક હતું અને ત્યાં તેણે યુરોપ માં યુવાઓમાં સખાતી એક અને પોલીસ પ્રજા માટે પણ ચિંતા વ્યક્ત કરી હતી. વિશ્વમાં બીજા કોઈ પણ પ્રજાને યુવાઓમાં રાખતી શાહીવાદી સત્તાઓને કોઈપણ પ્રકારે સહાય ન કરવાનું વચન આપતી આનું ગથી યેલેલી નહે રાત પર પાકીસ્તાને સહી કરી હતી. પરંતુ આમ છતાં આને તે શાહીવાદી પોર્ટુગલને ગોવાની પ્રજાને યુવામ રાખવામાં સહાય કરી રહ્યું છે, એટલું જ નહિ પણ પાકીસ્તાનની આ ભારતને આ સલામત અંધ કરવાની ચેતવણી આપે છે અને ભારત તેમ નહિ કરે તે કાશમીરમાં સલામત કરવાની ધમકી આપે છે. પાકીસ્તાનમાં સરહદી ગાંધી અને તેમના અનુયાયીઓ સિવાય કોઈ સલામત કરી શકે તેમ નથી. પોતાના દેશની આઝાદી માટે એઓ કદાપી લડ્યાં નથી, તેઓ સ્વાયં સાધવા આને ત્યાં સત્તા પર છે. એમાંથી કોઈ કાશમીરમાં સલામત કરવા આવે એમ નથી. સરહદી આંધી અને તેમના અનુયાયીઓ આને પાકીસ્તાનમાં પ્રવર્તતી રિયલિટી એટલા અસંતુષ્ટ છે કે, તેઓ કદાપી આવા સલામત માં ભાગ ન લે. એટલે પાકીસ્તાનની ઓની આરી ધમકીને હસી કાઢવામાં આવી છે.

તમામ એશીયાઈ રાજ્યોનો ટેકા

ગોવા અંગે ભારતને પાકીસ્તાન અને અમેરીકાના રમકડાં જેવાં શીલીપીન, તુર્કી, જેવા યોગક રાષ્ટ્રો સિવાય તમામ એશીયાઈ રાજ્યોએ ટેકા આપ્યો છે. પાકીસ્તાનનું આનું

વલણ તેને પોતાને જ તુકસાન કરશે. ભારત ગોવા મેળવવા માટે યોગક સમય રાહ જોઈ શકે છે. પરંતુ પાકીસ્તાનની જહારો અને વચનો પર કેટલો વિશ્વાસ મુકવો તે હવે એશિયાની પ્રજા જાણી મધ છે. છેલ્લે છેલ્લે ભારત-પાકીસ્તાન વચ્ચેના સંબંધો સારા પ્રમાણમાં સુધરી ગયા છે. બંને વચ્ચે ટ્રેન વ્યવહાર ફરી શરૂ થઈ ગયો છે. વેપાર કરાર થતાં પુ. પાકીસ્તાન અને ભારત વચ્ચેનો વેપાર સરહદી અંકુશથી મુક્ત બની ગયો છે. ભારત સાથેના વેપારથી પાકીસ્તાનને ઘણો ફાયદો છે. છેલ્લા છ વરસ સુધી ભારતે તેની સાથે વેપાર વિના ચલાવ્યું તેમ આને પણ તે ચલાવી શકે છે. જો ગોવા અંગે પાકીસ્તાનનું વલણ આવું ને આવું રહ્યું તે ભારત અને પાકીસ્તાન વચ્ચેના સંબંધો ફરી બગાડશે.

આને ગોવા સલામતીનું સંચાલન કૌશલ્ય વિરોધી પક્ષોના હાથમાં છે. તેનું ગોળા રીતે સંચાલન કરવા સલામતીનું સુકાન કૌશલ્યોને સંભાળી લેવાની શ્રીને હજારો ઢાકલ કરી છે. દિલ્હીમાં મળનારી કૌશલ્યની મહાસમિતિની બેઠક આ સંબંધમાં કાંઈક પગલાં લેશે, એવી ધારણા છે.

મહાત્મા ગાંધીનું વિશાળ વ્યક્તિત્વ

મહાત્મા ગાંધીનું વ્યક્તિત્વ એટલું અધું વિશાળ હતું કે તેમણે રાજદારી ક્ષેત્ર ઉપરાંત સામાજિક, શૈક્ષણિક અને અન્ય ક્ષેત્રોમાં પણ જનતાને સાચા માર્ગદર્શન કરાવ્યું હતું. અંગ્રેજોએ ભારતમાં યુવાઓ ટકાવી રાખે એવી શિક્ષણ પદ્ધતિની રચના કરી હતી. આઝાદ ભારત માટે આ શિક્ષણ પદ્ધતિ નકામી છે, એ હકીકતને લક્ષમાં લઈને આપણે લોકોને સ્વાયંચાળ બનાવે તેવી પાયાની જોગવાઈની રૂપરેખ તૈયાર કરી હતી. દેશભરમાં પાયાની જોગવાઈ દાખલ કરવાની ભારતના અંધારણ્યમાં જોગવાઈ છે. આ દિશામાં પ્રથમ પગલાં તરીકે બિહારને પાસે ના એક મામમાં પાયાની જોગવાઈ મારફતે શિક્ષણ આપતી પ્રથમ ગ્રામ વિદ્યાપીઠની (યુનીવર્સિટીની) સ્થાપના થઈ રહી છે. તેનાં મુખ્ય મહાનતા પાયાને શિક્ષણપણ રાષ્ટ્રપતિ ડો. રાજેન્દ્ર પ્રસાદે કર્યો હતો. આ પ્રસંગે તેમણે જણાવ્યું હતું કે, ભારતનાં રાજકારણ પર મહાત્મા ગાંધીએ એટલી ઉડી અને ન જાણવે તેવી છાપ પાડી છે કે, ઘણી વખત એ મહાન વિશ્વતિ એ અન્ય ક્ષેત્રોમાં આપેલા ફાળો જુલાઈ જવાં છે. ગાંધીજીને કાંઈ કરતા તેમાં વાસ્તવિક દ્રષ્ટિ રાખતા. તેઓ જાણતા હતા કે ભારતની ૮૦ ટકા વસતિ ગામડાઓમાં વસે છે. એટલે તેમણે રાજકારણ, સામાજિક સુધારા, શૈક્ષણિક, અરુપ્તતા,